

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT -
DORDTSE DINSDAG D.D. 10 DECEMBER 2024**

Vergaderzaal 3

2. Agendacommissie

**3. Briefing Rekenkamer over de resultaten van het onderzoek naar de
haalbaarheid van de doelstellingen in de Sportvisie 2030**

**4. Instemmen voorgesteld besluit Rekenkamer Dordrecht inzake onderzoek - de
lat ligt hoog - naar de haalbaarheid doelen Sportvisie 2030 – Raadsvoorstel**

Voorzitter: De heer Groenewege

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van den Berg (CDA)

Dhr. Damen (Partij van de Arbeid)

Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)

Mevr. Kamphuis (SP)

Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)

Mevr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Noldus (VVD)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)

Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)

Dhr. Stolk (VSP)

Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)

Dhr. Uysal (GroenLinks)

Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouders: Wethouder M. Merx

Overige aanwezigen: mevr. Sijbrandi, mevr. Damen, mevr. Vervoort, mevr. De Vries,
dhr. Jellema

De voorzitter: Laten we beginnen. Nu al? Het is 19.30 uur. Welkom kijkers thuis, toeschouwers op de tribune, de wethouder, raads- en commissieleden. En we hebben ook gasten in ons midden. Namens de Rekenkamer mevrouw Sijbrandi en mevrouw Damen. En namens onderzoeksbureau BMC mevrouw Vervoort in het paars, mevrouw De Vries daarnaast en de heer Jellema, naast de Rekenkamer. En voor het verslag wil ik de raads- en commissieleden vragen zich kort voor te stellen. En dan begin ik aan mijn linkerhand.

De heer Uysal: Abdullah Uysal, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, Fractie van der Spoel.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordt.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid. Ik dacht dat jij net geïntroduceerd was.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke Van der Meer, GroenLinks.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: En ik ben Pieter Groenewege. En ik ben vandaag uw voorzitter. En de problemen lossen zich vandaag vanzelf op. Dat is heel fijn voor mij. Het onderwerp waar we het vanavond over hebben. De Rekenkamer Dordrecht heeft onderzoek verricht naar de haalbaarheid van de doelstellingen in de Sportvisie 2030, samen met onderzoeksbureau BMC. De Rekenkamer heeft de gemeenteraad voorgesteld om de conclusies te onderschrijven uit het raadsvoorstel en het college op te dragen om de aanbevelingen over te nemen en verder uit te werken. De uitkomsten van het onderzoek worden vanavond gepresenteerd en toegelicht door de Rekenkamer en door onderzoeksbureau BMC. En daarna, na de presentaties, is er gelegenheid voor de raads- en commissieleden om verduidelijkende vragen te stellen. En volgens mij kan ik dan het woord geven aan mevrouw Sijbrandi van de Rekenkamer. Aan u het woord.

Mevrouw Sijbrandi: Dank je wel. En welkom iedereen vanavond. Wij zullen vanavond, samen met BMC, een toelichting geven op het onderzoek naar de haalbaarheid van de doelen in de Sportvisie. De Sportvisie is ongeveer anderhalf jaar oud.

De doelen zijn natuurlijk nog niet allemaal bereikt. Dat wisten we ook voordat we kozen voor dit onderzoek. We hebben voor het thema gekozen. Wij maken natuurlijk altijd een ronde langs de fracties van de gemeenteraad om thema's op te halen en ook om zorgen op te halen. Daar komt het ook vaak op neer. En daarnaast, ik heb zelf ook wel veel met het thema sport. Wellicht bekend dat ik zelf sportinstructeur ben. Daarnaast doe ik altijd met heel veel plezier mee aan de Drechtstadloop, die net vorige maand was. En waarom zeg ik dit? Ik geloof zelf heel erg in de doelen die sport allemaal kunnen hebben. En ik sla vast een paar doelen over. Maar het zal iedereen genoegzaam bekend zijn dat het goed is voor gezondheid, ontmoeting, verbinding en meer van dat soort doelen. Dat was een van de redenen waarom wij, en ook in de fracties hoorden we dat het belangrijk was, om eens even te kijken naar de Sportvisie. Wat bijzonder is aan dit onderzoek, is dat, wat ik net al aangaf, de inkt is natuurlijk al wel droog, maar de doelstellingen zijn uiteraard nog niet allemaal bereikt. Dat was ook helemaal niet de bedoeling. Daarmee is het eigenlijk een interessant onderzoek. Sowieso denk ik dat alle onderzoeken van de Rekenkamer interessant zijn. Wij zijn er om onderzoek te doen naar de doelmatigheid van het gevoerd beleid door het college, de rechtmatigheid en de doelgerichtheid. Dat laatste gaat over de effecten. En in deze ging het eigenlijk heel erg om, waar komen de doelstellingen eigenlijk vandaan in deze Sportvisie? Want de lat ligt heel erg hoog. En daarmee zeggen wij niet dat het niet goed is om de lat hoog te leggen. Dat is hartstikke goed. Om hoog te gaan springen of leren springen, moet hij ook hoog liggen. Dat is heel positief. Tegelijkertijd dachten wij wel, hoe haalbaar is dat eigenlijk om de lat zo erg hoog te leggen? Welke plannen zijn eigenlijk gemaakt om te zorgen dat er daadwerkelijk zo hoog wordt gesprongen? En waar staan we eigenlijk in Dordrecht met de effecten die in de doelen worden gesteld? Daar hebben wij bureau BMC voor in de hand genomen, om dat te onderzoeken. En ik wil heel graag het woord geven aan Hanneke om daar iets meer over te vertellen. Wij vinden het heel fijn wanneer jullie vragen stellen, maar we vinden het nog fijner wanneer jullie die eventjes opsparen tot het einde van de presentatie.

Mevrouw Vervoort: Dank je wel. Wij hebben de opzet van de presentatie vandaag zo ingericht dat we eerst nog even iets uitgebreider ingaan op waarom dit onderzoek gedaan is. Wat was de focus? En ook, welke methode hebben we ingezet? Wij vinden het belangrijk dat jullie weten hoe we het hebben gedaan. Daarna gaan we in op de resultaten. Jullie hebben gezien dat het een behoorlijk dik rapport is wat er ligt. Dat kunnen we nooit in een uur presenteren en bespreken. Dit zijn echt de highlights eruit. En daarna gaan we in op de conclusies die we trekken, waarom we deze trekken en waarom die leiden tot de aanbevelingen die uit dit onderzoek zijn gekomen. Zoals gezegd, de hoofdvraag is, zijn de geformuleerde doelen uit de Sportvisie haalbaar? Maar ook, welke maatregelen kan je als gemeenteraad of als ambtelijke organisatie inzetten om het realiseren van de doelen te vergemakkelijken? Wat zijn de uitkomsten van dit onderzoek? En wat voor houvast biedt dat om bij te sturen, indien dat nodig zou zijn?

Daarvoor hebben we deelvragen geformuleerd, die opgesteld zijn in vier verschillende onderdelen. We hebben naar de haalbaarheid gekeken. Daar zit onder andere in, hoe is die Sportvisie tot stand gekomen? Welke bronnen heeft de gemeente daarvoor gebruikt? Kortom, wat ligt ten grondslag aan de Sportvisie? En wat wordt er precies gedaan om naar die doelen toe te gaan? Vervolgens zijn we gaan kijken naar de meetbaarheid. Hoe meetbaar is de Sportvisie? Daar hebben we gekeken naar hoe dat gedaan wordt, wanneer dat gedaan wordt, bij wie dat gedaan wordt en waar dat gedaan wordt. Vervolgens hebben we ook gekeken naar de mogelijke effectiviteit van de Sportvisie. En dat valt op te delen in tweeën. Een deel, we hebben natuurlijk al een aantal resultaten die iets zeggen, maar er zijn ook nog heel veel resultaten niet. Want die Sportvisie loopt tot 2030. Daarvoor hebben we gekeken naar, kunnen wij zien aan de interventies of de activiteiten die worden ingezet... Kunnen wij op enige manier bekijken of het logisch te verwachten is dat deze activiteiten gaan leiden tot het behalen van die doelstelling? Is je inzet effectief? En daarnaast hebben we ook gekeken naar de informatievoorziening aan de raad en de rol die de raad heeft gespeeld in het hele Sportvisie proces. De scope hebben we daarom ook afgebakend op, is het redelijkerwijs te verwachten dat de doelen behaald kunnen worden met de instrumenten en de activiteiten die ingezet worden? We hebben, zoals jullie kunnen zien, ontzettend veel gedaan. We hebben heel veel documenten bekeken. Maar wat minstens zo belangrijk is, is dat we ook heel veel gesprekken hebben gevoerd. Ik zie hier al behoorlijk wat mensen, zowel op de publieke tribune als in de raad zitten die we hebben gesproken. Maar we hebben ook met vertegenwoordigers van inwoners gesproken, zoals de Sportraad Dordrecht, de klankbordgroep Dordt Inclusief. We hebben werkateliers gesproken, waar partijen uit het sportveld in vertegenwoordigd waren. En op die manier hebben we op verschillende manieren informatie verzameld, naast elkaar gelegd. En zo zijn we tot de brede conclusies gekomen die we hebben opgeschreven in het rapport. Als we naar de resultaten gaan kijken, dan hoorden we eigenlijk overal terug dat er echt heel bewust gekozen is om de doelen van de Sportvisie zo hoog te leggen. Sport wordt als heel belangrijk ervaren door bijna iedereen die je spreekt. En het feit dat het als zo belangrijk wordt ervaren, is ook een van de drijfveren geweest om de ambities zo hoog te leggen, om sport echt weer een impuls te geven. En dat haalden we echt bij meerdere partijen op. Dat is wel een breed gedragen mening. Daarnaast heeft of zijn er voor het opstellen van de Sportvisie goede deugdelijke bronnen gebruikt. Er is veel onderzoek gedaan door de gemeente zelf. Er is een uitgebreid participatietraject geweest, waarin stakeholders echt hun stem hebben kunnen laten horen. Waar de gemeente veel informatie heeft opgehaald om die Sportvisie op te stellen. Door die combinatieaanpak die ze hebben gekozen, kun je zeggen, dat is echt een degelijke aanpak om zo'n beleidsstuk op te stellen. Daarnaast hebben we ook gekeken naar of de doelstellingen SMART zijn. Want dat is iets wat vaak best wel heel moeilijk is om goed te doen. Hoe formuleer je je doelen, zodat ze echt specifiek zijn, zodat ze meetbaar zijn, zodat ze acceptabel zijn, realistisch en ook tijdgebonden? En we zien dat daar nog best wel wat uitdagingen zijn. En dan met name op het gebied van, wie moet wat doen om het doel te bereiken? Dat zie je bij de sportieve ambitie, bij de overkoepelende doelstellingen, maar ook bij de beleidsuitgangspunten. Als je gaat kijken naar de 31 doelen die in de Sportvisie staan en de 29 tussendoelen, dan gaat het daar best wel heel aardig, want die zijn al wat specifieker gemaakt. Die zijn ook best wel meetbaar gemaakt.

Alleen ook daar is het nog steeds niet helemaal duidelijk wie precies wat moet doen om uiteindelijk het resultaat te halen wat je graag zou willen behalen. En dan komen we eigenlijk op een van de hete hangijzers, de grote punten van vanavond, er ontbreekt een integraal uitvoeringsplan. En daardoor is het heel moeilijk inzichtelijk te maken of de doelen die je hebt helemaal van bovenaan van je ambitie naar je strategische doelen, zo verder naar beneden, om te zien wat er precies aan activiteiten en, hoe noem je dat precies, grotere plannen gemaakt worden om de doelen te behalen die je graag zou willen behalen. En ook is het niet duidelijk welke middelen je daarvoor nodig hebt, omdat je niet precies weet welke activiteit je inzet. Als je dat niet weet, als zo'n plan er niet is, dan maakt het dat ontzettend moeilijk om te beoordelen of wat jij op tafel hebt liggen, of dat echt daadwerkelijk gaat zijn waardoor jij die top 10 en die 80 procent bewegende inwoners van Dordrecht in 2030 gaat halen. Daarnaast is het zo, en dat wordt ook in de Sportvisie zelf al aangegeven, dat er beperkte financiële middelen zijn en dat dat natuurlijk ook zorgt voor een uitdaging. Je moet bepaalde keuzes maken. En eigenlijk, als je die keuzes aan de hand van financiële middelen moet maken, dan zou je ook willen weten waar je je geld het meest efficiënt zou inzetten. Die linkt ook weer aan het integrale uitvoeringsplan. Daarnaast zijn er op het vlak van communicatie... Daar gaat heel veel goed, maar daar zijn ook nog echt wel een aantal verbeterkansen. Bijvoorbeeld de website waar Dordt Sport zijn activiteiten op presenteert, dat kan verbeterd worden. Maar ook in een van de werksessies kwam naar voren dat de uitwisseling tussen de sportverenigingen en de gemeente bij het opzetten en uitvoeren van activiteiten, daar lagen gewoon mogelijkheden om elkaar te helpen en te versterken. Wij zien daar heel erg kans om vooruit te komen. Even kijken. Dan gaan we door naar de meetbaarheid. De meetbaarheid van de doelen is over het algemeen goed, als je echt op tussendoelniveau gaat kijken. De gemeente heeft ervoor gekozen om daar vaak een getal in te noemen of een percentage wat ze willen behalen en het aantal inwoners wat met een beperking wat weer sporten of het aantal jongeren wat gaat urban sporten. Het zijn heel veel cijfermatige tussendoelen, waar ook meetinstrumenten voor zijn ingericht. Van die meetinstrumenten is best al wel heel veel duidelijk. Waar het gemeten wordt, hoe het gemeten wordt en wat er daarna ook mee gedaan kan worden. Dat geldt alleen niet voor alle tussendoelen. Als je daar meer effect zou willen laten zien, dan kun je ook daar nog een slag in maken om dat wat duidelijker uit te werken. Daarnaast zien we ook dat er in de Sportvisie een sterke afhankelijkheid is met andere beleidsterreinen. De Sportvisie is opgedeeld in twee sporen. Eentje gaat voornamelijk over de hardware, de sportaccommodatie, is de inrichting van de fysieke leefomgeving, als je het hebt over sporten in de openbare ruimte. En de andere pijler gaat vooral over de zachte kant, de inzet van buurtsportcoaches, het begeleiden van mensen naar sport, die kant. De subsidieregelingen voor de sportverenigingen. En je ziet dat waar er in programmalijn 1 heel veel samengewerkt moet worden met andere beleidsterreinen, bijvoorbeeld met het stadspark XXL, als ik het goed noem, of als het gaat om andere grotere ruimtelijke opgaven in de gemeente, dan zie je dat de afdeling sport daar niet in the lead is. En dat dat het hun ook moeilijker maakt om voor elkaar te krijgen wat ze graag willen. We zeggen niet dat het onmogelijk is, maar we zeggen dat het een grotere uitdaging is voor de afdeling sport dan wanneer ze inzetten op de activiteiten die in programmalijn 2 zitten. Want daar zit voornamelijk de eigen regie in.

Daar heb je ook afhankelijkheden met andere partners, maar dan ben jij in the lead aan het coördineren, in principe. Waarschijnlijk hebben jullie het zelf ook wel meegekregen, er zijn natuurlijk wel al eerste hoopvolle resultaten te zien. Een aantal voorbeelden daarvan willen we noemen. De stijgende sportdeelname. In november 2022 heeft NOC*NSF hun Sportdeelname Index voor Dordrecht hier gemeten. En toen sportten er 63 procent van de inwoners 1 keer per week of vaker. En uit de laatste meting van april 2024 blijkt dat dat naar 70 procent gestegen. Dat is al een mooie vooruitgang. En bijvoorbeeld ook 73 procent van de kinderen op de basisscholen scoort goed op hun motoriek. Het doel uiteindelijk is om dat op 80 procent te krijgen. Daar zie je ook al best wel een goede aanloop voor. Er zijn professionaliseringssubsidies ingesteld voor de sportverenigingen. Die lopen ontzettend goed. Daar horen wij hele mooie resultaten van. En naar ik heb begrepen, is die regeling ook verlengd. Dat is een van de mooie dingen die is opgehaald. De LED verlichting op de sportlocaties is gerealiseerd. Dordrecht is VSG Sportgemeente van het Jaar geworden. En daar hebben ze ook hele mooie dingen bij gezegd. Ze zijn onder andere verkozen, omdat de Sportvisie echt een breed draagvlak heeft om de meetbare doelen, waar we het net ook al even over hebben gehad, over de datagedreven aanpak die de gemeente hanteert, over de inzet van de sportregisseurs en de rol die zij spelen in het verbinden van sportverenigingen met de gemeente, maar ook sportverenigingen met inwoners en het begeleiden van kwetsbare groepen naar structureel sporten en bewegen. En als je het over die laatste hebt, dan gaat het mooi door naar het volgende punt, sporten voor mensen met een beperking. Daarin zien we ook positieve resultaten. Er is een functie gecreëerd waarin iemand van SportMEE zich specifiek richt op kwetsbare inwoners en hun individueel begeleiden naar een sport die bij hun past. En dat levert goede resultaten op. Sorry, mijn stem is heel slecht vandaag. Er zijn ook echt wel uitdagingen als je gaat kijken naar sporten voor mensen met een beperking. Er wordt ingezet op sporten in de regio, want het is een kleine groep in sommige gevallen. Ook nog afhankelijk van welke sport je precies wil doen. En daar zijn uitdagingen in hoe je dat precies in Dordrecht organiseert. En daar zou schaalvoordeel bij kunnen helpen. Dat je het verplaatst van sporten in Dordrecht naar sporten in de regio. En dat je dat verdeelt. Maar daarvan wordt ook weer gezegd, er moet echt wel rekening gehouden worden met de beperking die die personen hebben. Want er zitten bijvoorbeeld ook beperkingen in energie, beperkingen met het verwerken van prikkels, problemen met vervoer, budgetproblemen. Is dan sporten in de regio wel haalbaar? Dan is het mooi dat je misschien het aanbod hebt kunnen creëren, maar kunnen inwoners er dan daadwerkelijk gebruik van maken of zijn er nog barrières die daar problematisch in zijn en opgelost zouden moeten worden? Wij hebben ook uitgebreid gekeken naar de informatie die is verstrekt aan de raad. Uit zowel de gesprekken als de documenten blijkt dat de raad in ieder geval in een vroegtijdig stadium al bij de ontwikkeling van de Sportvisie is betrokken. Er is veel informatie gegeven. Er is ook het idee dat er voldoende is gedaan met de informatie die op voorhand is gegeven. Dat sluit ook een beetje aan bij het uitgebreide participatietraject wat de gemeente al heeft doorlopen. Dat was heel uitgebreid. En hoe de raad erin mee is genomen, is ook minstens zo uitgebreid geweest. Dat blijkt ook wel uit het feit dat de Sportvisie unaniem is aangenomen. Wat dat niet betekent, is dat er geen vragen waren vanuit de raad. Wij hebben de raadsvergadering teruggekeken. En ook een aantal vergaderingen daarvoor die daarover gingen.

En we merkten toch, ondanks dat er unaniem voor de Sportvisie is gestemd en ook echt het belang van sport werd geschreven, dat er ook een aantal zorgen zijn uitgesproken. En die passen ook wel bij wat wij zelf hebben gevonden vanuit documenten, vanuit overige gesprekken. Bijvoorbeeld werd er gesproken over botsing met aanpalend beleid, de gebiedsontwikkeling, de financiën, de beperkte middelen, maar ook het gebrek aan inzicht en het overzicht in de middelen die aan sport worden besteed. Het uitvoeringsplan en de invloed die de raad heeft op wanneer dit plan met de raad wordt gedeeld, maar ook wanneer de raad om een beslissing wordt gevraagd over welke vraagstukken precies. De aandacht voor kwetsbare groepen werd nog eens extra onderstreept. En net zo ook de toegankelijkheid van sportaccommodaties en de sportieve buitenruimte. Als we dan kijken naar de afspraken die over de informatievoorziening tussen raad en college zijn gemaakt, die zijn heel erg duidelijk. De informatieverstrekking is ook meestal tijdig. Dat is hartstikke mooi. Maar de inhoud van de informatie ligt niet altijd in lijn met de behoeftes van de raad, zoals we hebben opgehaald. En ook het belangrijkste wat daar dan weer in zit, is de vraag om een integraal uitvoeringsplan, zodat de raad zijn controlerende rol beter uit kan voeren. En hetzelfde geldt ook voor de financiën. Beter inzicht, zodat je beter kan beslissen wat je moet inzetten en waar je op kunt bijsturen als raad. Wat wel opvallend was, dat ondanks dat er aangegeven werd dat de informatie die gedeeld werd niet voldeed aan de behoeftes, is dat er door de raad zelf ook geen extra vragen hierover gesteld zijn. Bijvoorbeeld naar aanleiding van de raadsinformatiebrief met de update van de eerste periode van de Sportvisie. Ik weet uit mijn hoofd niet exact wanneer die verstuurd is. Dat vonden wij ook opvallend. Als je dan al die resultaten, al die data, al die informatie die wij gevonden hebben bij elkaar op gaat tellen, dan komen we echt op de conclusie uit dat we gewoon niet kunnen zeggen of de doelen in de Sportvisie haalbaar zijn. We zien aanwijzingen dat de gemeente op de goede weg is. Daar hebben we net al een aantal voorbeelden van gegeven. Maar we zien ook aanwijzingen dat het een uitdaging is. Daar hebben we net ook al voorbeelden over gegeven. En wij zijn van mening, dat integrale uitvoeringsplan heeft ons ook parten gespeeld. Doordat het plan er niet was, hebben wij deze vragen niet kunnen beantwoorden. Dat integrale uitvoeringsplan is echt essentieel om zicht te krijgen op dat wat is ingezet en of dat voldoende is voor het behalen van de doelen die je jezelf hebt gesteld. Ik ben al een beetje vooruitgelopen op deze sheet, merk ik. Want wij denken echt, welke maatregel is de maatregel die je zou kunnen inzetten om te kunnen bijdragen aan het inzicht in de haalbaarheid en ook te kunnen bijdragen aan weten waar je nog zou moeten bijsturen. Dat is dat integrale uitvoeringsplan. En wat daarbij van belang is, is dat er echt een goede koppeling komt tussen de doelen die je hebt, tussen de activiteiten die je wilt gaan uitvoeren om die doelen te bereiken en de financiële middelen die je daarvoor nodig hebt. En op het moment dat je dat inzicht hebt, kun je bepalen als gemeenteraad, als college, als ambtelijke uitvoeringsorganisatie waar je precies je inzet op wilt plegen. Wat gaat ervoor zorgen dat je in ieder geval dicht bij het behalen van de doelen komt die in de Sportvisie staan. En het maakt het ook echt makkelijker om te monitoren en door de tijd heen bij te sturen. Tot 2030 is nog een heel eind vooruit. En het is ook onmogelijk om tot die tijd al precies te plannen wat je wil doen. Maar je wil wel een instrument hebben waarmee je goed kan laveren. En als je een stukje naar rechts moet, dat je een stukje naar rechts kan. Als je een stukje naar links moet, kan je een stukje naar links.

Dat levert ook de aanbeveling op aan de raad van, vraag het college om zo'n uitvoeringsplan te maken. En wees daar heel specifiek in wat duidelijk moet worden in dat uitvoeringsplan. En wij zeggen, geef aan welke activiteiten bijdragen aan welke tussendoelen. Maak een goede koppeling tussen beleid en uitvoering. En zorg dat die effecten inzichtelijk gemaakt kunnen worden, zodat je op basis van die datagedreven aanpak, van die effect gedreven aanpak de beslissingen kunt maken in waar je je tijd en je aandacht aan besteed. Daarnaast bevelen we ook aan om als raad met elkaar in gesprek te gaan. Er kwam duidelijk naar voren dat de informatie die verstrekt wordt niet voldoet aan de behoefte. Maar geef de wethouder ook een concreet verzoek mee wat je dan wel graag wil zien. Ga met elkaar daarover in gesprek, vraag deze informatie op en volg dat ook op als raad. Als je hem niet krijgt of als hij niet voldoet aan je wensen, ga daar dan ook achteraan. En daarnaast hebben we nog twee hele concrete aanbevelingen om aan het college te vragen. Besteed meer aandacht aan de communicatie. Wij zien dat echt als laaghangend fruit. Dat wordt zowel vanuit het sportveld zelf, maar ook vanuit de ambtelijke organisatie onderschreven dat communicatie echt een vak apart is en dat je daar een communicatiespecialist voor nodig hebt. Maar dat het ook een mogelijkheid is waar je elkaar echt kunt versterken en waar je vaart in je Sportvisie kunt krijgen. Communicatie is essentieel om mensen mee te laten doen aan jouw activiteiten. Als ze niet weten dat er activiteiten plaatsvinden, dan zijn ze er niet. Dan bereik je ook niet dat ze daadwerkelijk die één keer per week sportief gaan bewegen. En daarnaast vinden we het belangrijk dat ook het vraagstuk van toegankelijk maken van sport voor mensen met een beperking opnieuw bekeken wordt. Er is begrip voor dat schaalvoordeel soms noodzakelijk is, maar het is ook belangrijk om de behoefte en de wensen en de mogelijkheden van mensen met een beperking daarin mee te nemen. Want als je straks wel het aanbod hebt, maar er kan geen gebruik van gemaakt worden, dan schiet je ook je doel voorbij. We denken dat hier winst te behalen is. Dat was hem.

De voorzitter: dank u wel voor uw presentatie. Dan kijk ik even de commissie rond. Kunt u uw hand opsteken als u een vraag heeft? Dat zijn er best wel veel. Ik stel voor dat we dan het rondje even afgaan. En we beginnen met één vraag per fractie. En dan als er nog tijd is, want we zitten best wel krap in de tijd, we hebben maar tot 20.30 uur, dan kunnen we kijken of er nog ruimte is voor een tweede vraag. Maar dan begin ik hier aan mijn linkerhand bij de heer Uysal.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. Ik had een vraag over de meetbaarheid. Want u geeft aan dat een aantal doelstellingen wel SMART geformuleerd zijn. Bijvoorbeeld, we behoren tot de top 10 sportiefste gemeenten en 80 procent van de Dordtenaren moeten bewegen. Maar er zijn ook een aantal doelen die in de ogen van jullie dan, van het onderzoeksbureau niet meetbaar en kwantificeerbaar zijn. Maar is niet het gevaar van dat je alles juist zo wil kwantificeren en wil reduceren tot een cijfer dat je daarmee de context verliest en de diepgang verliest en juist misschien ook niet meer oog hebt voor de bredere doelstellingen van de Sportvisie? En mijn tweede vraag die daaraan...

De voorzitter: Nee, geen twee. Excuus, één vraag per fractie, daar beginnen we mee. Mevrouw Vervoort.

De heer Uysal: Het ligt wel in het verlengde hiervan. En misschien maakt dat dat we...

De voorzitter: Als u het in één zin kan vertellen dan...

De heer Uysal: En het verlengde daarvan is, is het ook zo dat die tussendoelen dan hoog over geformuleerd zijn of is het dat ze niet SMART geformuleerd kunnen worden of is het gewoon dat ze niet meetbaar zijn?

De voorzitter: Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Dit zijn best wel veel vragen in één. Ik zal kijken hoe ik dat snel kan beantwoorden. Meetbaarheid gaat niet altijd om cijfers. Je hebt ook een kwalitatieve manier van meten. We willen zeker niet voorstellen dat alles gereduceerd moet worden tot een cijfer. Bijvoorbeeld het ophalen van ervaringen gaat niet om een percentage of om een score altijd. Daar kan je verschillende manieren voor inzetten. Ik ben zeker niet van mening dat alles helemaal plat gemeten moet worden, maar je moet wel inzicht in de effecten hebben. En dat kan je op verschillende manieren doen. Dat kan je door een percentage, bijvoorbeeld via zo'n NOC*NSF vragenlijst over sportdeelname, maar je kan ook een kwalitatieve evaluatie inzetten om ervaringen op te halen van bijvoorbeeld deelnemers aan een bepaald sportonderdeel wat georganiseerd wordt in de wijken. Maar je wil wel op een of andere manier kunnen monitoren wat je effecten zijn. En daarvoor moet je een methode inzetten om iets te meten. En dat kan kwantitatief zijn, kan kwalitatief zijn.

Mevrouw Sijbrandi: Ik doe nog een heel kleine aanvulling. Doelen zijn er natuurlijk niet om doelen te zijn. En ze zijn niet SMART, omdat ze SMART moeten zijn. Maar de vraag voor jullie is natuurlijk ook, zijn we op de goede route? Doen we als gemeente Dordrecht de goede dingen, zodat we uiteindelijk, wat jij zegt, in die context terechtkomen? En uiteindelijk in het, waarom hebben we eigenlijk een Sportvisie? En daar missen wij af en toe in de route tussen de activiteiten die nu worden gedaan en de grote doelen die uiteindelijk hiermee zijn gesteld. Het is heel moeilijk om aan te geven, doen we de juiste dingen om daar uiteindelijk te belanden? En dat gunnen wij een gemeenteraad wel om dat te weten, om die route een klein beetje beter te kunnen volgen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Kunt u me in het kort, via de voorzitter, uitleggen wat u bedoelt met toegankelijk maken van sport voor mensen met een beperking? Want ik weet uit ervaring dat we een mijnheer Ed hebben. En die mijnheer Ed helpt de personen met een beperking juist naar een sport met wat voor hen toepasselijk is.

De voorzitter: Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Dank u wel. Inderdaad, Ed Hagers is een van de manieren om mensen met een beperking naar sport te begeleiden. Het is maar één persoon die een beperkte hoeveelheid tijd heeft. Hij heeft best heel veel tijd gekregen hiervoor, want volgens mij is hij inmiddels fulltime hiervoor aanwezig.

Maar je hebt verschillende soorten beperkingen, waardoor het zo kan zijn dat bijvoorbeeld als je in een rolstoel zit of als je bepaalde fysieke beperkingen hebt, die neem ik nu even als voorbeeld, en je wil een bepaalde sport beoefenen, dat het best wel lastig kan zijn om die sport binnen jouw eigen gemeente te vinden. Als je een teamsport wil spelen en je hebt voldoende mensen nodig met dezelfde beperking om die sport te spelen, dan kan het zijn dat je op regionaal niveau moet spelen. Daarvan heeft de wethouder en ook de ambtelijke organisatie aangegeven dat er in regionaal verband gekeken wordt naar mogelijkheden. Maar daarvan hebben wij juist vanuit de doelgroep weer teruggekregen en in meerdere gesprekken teruggekregen, regionaal sporten is leuk, maar het kan zijn dat de beperking die jij hebt, die ervoor zorgt dat je met mensen met een gelijke beperkingen moet gaan sporten, er juist voor zorgt dat jij niet in staat bent om naar Rotterdam te reizen vanuit Dordrecht om dat te kunnen gaan doen. Ed Hagers is een van de onderdelen. Maar sporten met een beperking is een groter geheel, waar op verschillende manieren naar gekeken moet worden. En waarvan wij aanwijzingen hebben gevonden in de gesprekken die we gevoerd hebben dat er behoeftes en wensen zijn die op dit moment niet voldoende vervuld worden. Dat wij daar een aandachtspunt in zien.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Nee, dank u wel, voorzitter. Ik heb alleen maar vragen waar een oordeel aan zit. Ik schuif hem even door.

De voorzitter: Da houden we die even vast. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter, mag ik dan twee vragen stellen?

De voorzitter: Liever niet.

Mevrouw Van Herwijnen: Dan hou ik het eerst even bij mijn eerste vraag, want ik moest even kiezen welke ik ga doen. Maar ik denk dat dit een vraag is voor de Rekenkamer. Ik zag de drie aanbevelingen. En wat mij opviel, is dat eigenlijk de laatste niet echt SMART is omschreven. En is dat een bewuste keuze? Er staat, zo spoedig mogelijk, terwijl de rest vrij met een tijd is aangegeven. Ik vroeg me af waar dat vandaan kwam dat hij zo vaag was beschreven?

De voorzitter: Mevrouw Sijbrandi.

Mevrouw Sijbrandi: Mijn lerares Frans zei dan vroeger, dat heb ik gedaan om te checken of jullie wel opletten. Maar dat hebben wij niet met die reden gedaan. Het is eigenlijk niet aan ons om te zeggen welke termijnen jullie zouden willen voorstellen aan het college. Je hebt helemaal gelijk, het is niet tijdgebonden geformuleerd de SMART van T. Maar dat willen we graag aan jullie overlaten. Ik denk dat het ook goed is om even te kijken, wat vinden we een haalbare kaart? Wat vindt de wethouder een haalbare kaart?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Ook ik hoop dat we zo nog wat extra vragen kunnen stellen. Maar ik ga er eentje uitzoeken. En dat is ook in de aanbeveling, volgens mij? Ja, aanbeveling 3 en 4. Besteed meer aandacht aan communicatie, is de aanbeveling. Maar wat mij niet helemaal helder was, waaruit blijkt voor jullie dat die communicatie nu niet goed genoeg is?

Mevrouw Vervoort: Dat kan ik kort toelichten. Dat hebben wij in verschillende gesprekken teruggehoord, maar dat hebben wij ook zelf gezien. Bijvoorbeeld, wij hebben de website van Dordt Sport bekeken en zijn op zoek gegaan naar bepaalde informatie. En die was ontzettend moeilijk te vinden. Daar zit gewoon iets niet lekker als je het gaat hebben over de website. En in de werksessie met sportaanbieders die is geweest, waar ook een behoorlijk aantal mensen vanuit Dordt Sport en vanuit de ambtelijke organisatie aanwezig waren, daar zag je ze ervaringen uitwisselen over dingen in de praktijk. En daar zag je gewoon dat er misverstanden waren over hoe bepaalde activiteiten waren georganiseerd. Maar ook werd heel duidelijk aangegeven, maar als jullie ons als sportvereniging vragen om hierbij te helpen, dan kunnen we samen veel verder komen. En volgens mij is dat juist een van de dingen die de Sportvisie nastreeft, hoog doel inzetten, maar ook echt samenwerken om dat doel te bereiken. En daaruit bleek ook, uit dat gesprek wat we met elkaar voerden, dat er hele mooie mogelijkheden liggen om elkaar te versterken. Dit is juist een van de punten waarbij wij zeggen, als je dit goed insteekt, dan heeft dat niet per se invloed op dat je meer activiteiten moet doen, maar dan worden je bestaande activiteiten beter onder de aandacht gebracht. De inzet die je pleegt op die activiteiten gaat uiteindelijk meer renderen. Communicatie is een van de randvoorwaarden om je inzet op inhoud verder te brengen. En daarom denken wij dat het echt belangrijk is om daar aandacht aan te besteden.

De voorzitter: De heer Droog. U heeft geen vraag. Dan kijk ik even naar de fractie VSP. Ook niet. De heer Tutupoli. Nee. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, mijn vraag was een vraag die mevrouw Pichel ook had.

De voorzitter: De heer Van den Berg. Ik denk dat er nog wel ruimte is voor vervolgvragen zo meteen. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Ik had een vraag inderdaad. Er werd al gesproken over dat jullie met de raadsleden ook informatie hebben opgehaald en dat daar in ieder geval vragen waren om informatie. Of in ieder geval, ik was benieuwd naar wat voor aanbevelingen jullie daar dan omtrent hebben, over die informatieverschaffing richting de raad?

De voorzitter: Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Mag ik een verduidelijkende vraag stellen? Wat bedoelt u precies?

De heer Van den Berg: Jullie geven aan inderdaad dat de raadsleden vragen om meer informatie. Ik ben dan benieuwd naar wat voor informatie en wat voor aanbeveling daaromtrent?

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Vervoort: Ik heb de aanbeveling er even bij gepakt. Want hierin wordt ook heel duidelijk gezegd, er is een informatiebehoefte die niet wordt voldaan. En die zit op het gebied van financiële informatie, voortgang van ingezette instrumenten en activiteiten en momenten en onderwerpen waarop formele beslissingen van de raad gewenst zijn. Het gaat echt om, hoe kan je als raad op een goede manier volgen wat zich in de Sportvisie afspeelt? En welke informatie heb je daarvoor nodig? Dat zit hem op de activiteiten, op de voortgang en op de financiën en wanneer je als raad weer aan zet bent om iets te vinden. Maar hierbij is wel dat jullie als raad moeten bepalen wat daar precies onder valt. Verder dan dit kunnen wij jullie niet adviseren. Ik weet niet of Femke daar nog...

Mevrouw Sijbrandi: Als jij nog aanvullende behoefte hebt aan nadere toelichting hierop, dan hoor ik het graag.

De voorzitter: De heer Damen.

De heer Damen: Dank u, voorzitter. Ik zit een beetje met de vraag, als er een uitgebreid integraal uitvoeringsplan ligt met veel communicatie, die goed geregeld is, weten we dan zeker dat de sportdeelname van allerlei groepen in de samenleving echt stijgt? Of hebben we dan alleen maar meer zicht op wat er gebeurt? Of moeten we gewoon proefondervindelijk leren wat wel werkt en wat niet werkt? Ik zie niet automatisch een verband ontstaan tussen dat uitvoeringsplan en een goede sportdeelname, met name bij mensen die individueel sporten.

De voorzitter: Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Of er een uitvoeringsplan is of niet, als er straks een uitvoeringsplan is, dat betekent niet opeens dat het zeker is dat de sportdoelen gehaald worden. Maar het geeft je wel richting. Het geeft je handvaten om te bepalen, met meer kennis en meer informatie over wat er gebeurt, waar je middelen op ingezet worden, waar je je op focust of bijvoorbeeld je wel op alle doelen die je hebt gesteld inzet pleegt. Dat weten we nu niet, want we hebben daar geen overzicht over. Het is een heel ambitieus plan met, wat was het, 31 doelen, 29 tussendoelen, 63 activiteiten die daarbij worden omschreven en waar eigenlijk ook nog weer een uitvoering van die activiteiten van beschreven zou moeten worden. Het is ontzettend veel en ontzettend groot. En als je dat niet goed en compleet beschrijft, dan heb je niet het volledige zicht op wat je doet. En dan kun je ook niet goed bepalen waar inzet ontbreekt of waar bijvoorbeeld inzet wordt gepleegd die niet oplevert wat je zou hopen of waar juist inzet gepleegd wordt die heel goed gaat. En als je daar nog een beetje extra op inzet, dat je dan veel meer winst behaalt dan wanneer je op een van de andere doelen inzet. Het geeft je sturingsinformatie om te bepalen waar jij heen moet in de keuzes die je maakt.

En hoe beter de sturingsinformatie is, hoe realistischer je uiteindelijk kunt inschatten of wat je doet, gaat leiden tot wat je doelen zijn uiteindelijk. Dat is de reden waarom je een integraal uitvoeringsplan zou moeten hebben.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Sijbrandi: Mag ik nog een kleine aanvulling doen? Excuses.

De voorzitter: Dat mag.

Mevrouw Sijbrandi: Want in mijn optiek, je weet nooit helemaal zeker natuurlijk of een activiteit tot een doelstelling leidt. En wat ik eerder ook aangaf in antwoord op GroenLinks, is dat wanneer je een uitvoeringsplan hebt, dat je ook beter en concreter en iets frequenter kunt volgen, zijn we op de goede route? We hebben deze drie activiteiten gedaan. We zien dat, weet ik veel, de sportdeelname afneemt of juist toeneemt. Je weet het nooit helemaal zeker natuurlijk of A tot B leidt, maar je krijgt iets meer grip wanneer er een uitvoeringsplan is, een routekaart en een frequente monitoring. Dan weet je als raad iets beter, wat ik net ook aangaf, zijn we op de goede route, doen we de goede dingen en zijn die ook effectief?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u, voorzitter. Voorzitter, mijn vraag zit een beetje in dezelfde lijn. Ik begrijp overigens de tweede aanbeveling dat wij als raad heel goed met het college in gesprek moeten om steeds te kijken hoever we zijn. Het is tenslotte een visie tot 2030. Dat is nog wel een tijdje vooruit. En dan zit ik ook meteen met dat integrale uitvoeringsplan. Want ik ben gewoon bang dat als wij nu een integraal uitvoeringsplan hebben van nu tot 2030 dat het of een papieren tijger wordt of juist alle flexibiliteit die we in die periode kunnen hebben om bij te sturen helemaal weg is. Hoe zien jullie dat met zo'n uitvoeringsplan? Wordt het geen integraal van nu tot 2030, maar gaan we werken van gesprek met de raad en college naar het volgende moment? Want dan hebben we flexibiliteit en kunnen we ook naar de rest kijken, wat zit er in die andere beleidsterreinen wat kan bijdragen aan deze visie, in plaats van het nu allemaal dicht te timmeren.

Mevrouw Sijbrandi: Ik ben het van harte met je eens.

De voorzitter: Het neigt naar een politieke vraag, maar u kunt hem proberen technisch...

Mevrouw Sijbrandi: Ik ga hem heel Apolitiek beantwoorden. Ik ben het van harte met je eens. Tenminste, als ik zo tussen de regels door luister zeg je, gaan we dan nu in 2024, bijna 2025 voor zes jaar een uitvoeringsplan maken dat we helemaal dichttimmeren. Ik zou het heel knap vinden wanneer mensen dat zouden kunnen. Bovendien, volgens mij moeten we juist vinger aan de pols houden, welke inzet leidt tot effect en welke niet en wat moeten we misschien anders doen? Ik denk dat dat ook aan de wethouder en daarmee aan het ambtelijk apparaat is.

Zij hebben daarvoor gestudeerd om aan te geven, wat is wijsheid? Maar als je zegt 2030, dan heb je natuurlijk wel een doelstelling voor 2030. Maar je zou ook naar een routekaart kunnen die het eerste jaar heel concreet is, het tweede jaar iets minder concreet en het derde jaar nog iets minder concreet en het vierde, vijfde, zesde jaar die je nog niet invult in concrete activiteiten, maar wellicht wel in ideeën of plannen of ambities. En daarmee kun je een verschil maken tussen, wat zijn je ambities? Die formuleer je globaal. En ook, wat zijn hele concrete SMART doelstellingen? Anders krijg ik dadelijk weer... Ik bedoelde natuurlijk als we het niet SMART genoeg doen. Kort gezegd, doe op korte termijn zo SMART mogelijk. Langere termijn, maak daar ambities en ideeën en plannen van. En dat is voor jullie denk ik als raad ook goed, want dan heb je juist meer invloed op de langere termijn om bij te sturen.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de fractie van de VVD, of die een technische vraag heeft?

De heer Noldus: Jazeker, voorzitter. Dank u wel. En die gaat vooral over het voorgestelde besluit, ook in relatie tot de aanbevelingen. En misschien meer specifiek in relatie tot de reactie van het college op die aanbevelingen. Want daar zaten we een beetje te puzzelen in hoe die bedoeld zijn en of dan bewust door de Rekenkamer een wat striktere richting is meegegeven in het besluit dan in de reactie van het college feitelijk tenminste, wat mij betreft, te lezen is? En dat zit hem vooral in het feit dat in het besluit vraagt eigenlijk de raad om een plan van aanpak omtrent vervoer van mensen met een beperking, terwijl in de reactie van het college dat ik dat niet per se teruglees. Ik ben benieuwd wat daar dan de beredenering en de logica achter is om die dan expliciet in een besluit op te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Sijbrandi.

Mevrouw Sijbrandi: Wat wij lezen in de bestuurlijke reactie, wij zijn blij dat veel aanbevelingen worden overgenomen. De reactie op deze aanbeveling is iets kritischer. En daarbij is het natuurlijk ook de vraag, wat sluit er op dit moment, als het gaat om dat specifieke vervoer, niet aan bij de wensen? Die schuif ik heel even door naar mijn collega, want ik denk dat het goed is om daar even goed op in te zoomen. Want dat onderdeel hebben we eruit gepikt. Ik denk dat jij dat iets beter kunt toelichten, die details.

Mevrouw Vervoort: Van de details zeggen we juist, ga in gesprek met de mensen waarom het gaat en met de Sportraad en de klankbordgroep Dordt Inclusief. Neem daar ook de raad in mee, want daar zit ook heel veel waardevolle kennis over dit onderwerp. En maak duidelijker waar die behoeftes precies liggen, ook in praktische zin. Wij hebben de barrières opgehaald in het onderzoek. En de volgende stap is nu voor wethouder, ambtenaren en raad om samen met deze groep te kijken waar de behoefte ligt, wat ook de oplossing is voor dit probleem. Dat valt buiten de scope van wat wij hebben opgehaald. Dat is nog een taak die er ligt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag nog een vraag van de heer Van der Spoel. En die heeft er nog geen gesteld. Die wil ik eerst de gelegenheid geven.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde u vertellen dat er ook vergaderingen zijn teruggekeken van de gemeenteraad. En nu is ook de conclusie dat er een routekaart moet komen. Nu zijn er tijdens die vergaderingen raadsleden geweest die hebben geroepen dat er een routekaart moet komen. Een daarvan zat ooit een keer bij de PvdA, weet ik nog. Maar mijn vraag is eigenlijk, hebben jullie ook kunnen achterhalen waarom de gemeenteraad het toentertijd, of die commissievergadering, dat helemaal geen goed plan vond om daar een routekaart voor op te stellen?

De voorzitter: U mag hierop antwoorden, maar het is wel een beetje een gekke vraag.

Mevrouw Vervoort: Maar feitelijk gezien, heeft de wethouder toen een toezegging gedaan dat er een routekaart zou komen. Wij hebben dit als feit opgenomen. Er is om gevraagd. Er zou een routekaart komen. In de raadsinformatiebrief staat iets wat routekaart heet. Maar als je dan gaat kijken naar wat erin zit, dan zijn wij van mening, uit onderzoeksoogpunt, dat dat niet echt een routekaart is, maar meer een opsomming van activiteiten en behaalde resultaten, die niet geheel in relatie gebracht kunnen worden tot de doelen en de mooie boom die in de Sportvisie is opgenomen. En dat gecombineerd met de overige gesprekken die wij hebben gevoerd en de roep om een routekaart in een integraal uitvoeringsplan, die wij in meerdere gesprekken hebben teruggehoord, zorgt ervoor dat wij hierbij aanbevelen, maak die routekaart echt, maak dat integrale uitvoeringsplan.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat er nog wat ruimte is voor een paar vervolgvragen. En ik zie dat de heer Uysal daarom schreeuwt. De heer Uysal.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. Voorzitter, er zijn een aantal van die woorden die wij hier onderling vaak met elkaar bezigen, zoals verbinden of borgen, maar ook integraliteit. En een van de bevindingen van het Rekenkameronderzoek is dat er een gebrek is aan een integraal uitvoeringsplan. En ik vraag me eigenlijk af hoe wij als raad dat meer handen en voeten kunnen geven? Want u gaf het zelf ook zo mooi aan, sport heeft een harde kant. Het gaat over de fysieke openbare ruimte. Maar het heeft ook een zachte kant, namelijk over subsidieregeling en over allerlei andere zaken, wat niet zozeer te maken heeft met de harde kant. Al heel veel actoren binnen de sportwereld zelf. Maar het heeft natuurlijk ook heel veel raakvlakken met aanpalende beleidsterreinen. U spoort aan om domeinoverstijgend te werken. Maar hoe kunnen we dat wat concreter maken?

De voorzitter: Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Ik denk dat we hem even weer wat kleiner moeten maken. Want als wij spreken over een integraal uitvoeringsplan, dan gaat dat over een uitvoeringsplan waarin samenhang tussen de activiteiten, verdeeld over de verschillende pijlers en de zeven verschillende beleidsdoelen die er zijn. Het gaat over een integraal plan binnen de Sportvisie. En u heeft gelijk dat een deel daarvan samenhangt met andere beleidsterreinen, zoals het fysieke domein.

Maar integraal wijst hier echt op, maak voor die hele Sportvisie een samenhangend uitvoeringsplan, zodat je weet waarop je inzet binnen de Sportvisie, waar de gaten in je Sportvisie zitten, wat ik net al zei, waar je de meest efficiënte inzet pleegt. Al dat soort dingen. De integraliteit gaat hier echt over het plan voor de Sportvisie zelf. En dat raakt deels aan andere beleidslijnen, maar vooral aan sport intern op dit moment.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kamphuis, heeft u een vervolgvraag?

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Een van de bevindingen van dit onderzoek gaat over middelen. Vindt u, vraag ik via de voorzitter, dat er te weinig middelen zijn om de doelen te behouden, dat deze effecten moet... Bevindingen moet weergegeven worden?

Mevrouw Sijbrandi: We hebben heel in het kort wel aangegeven dat het team wat smal is. Maar verder denk ik dat wij daar niet echt heel erg een uitspraak over moeten gaan doen of dit voldoende is of niet. Ik denk dat dat meer aan het college is om uit te puzzelen wanneer er een routekaart wordt gemaakt. Dan wordt iets concreter welke inzet, welk geld, welke middelen je nodig hebt. En ik denk dat dat een moment is om met de raad in gesprek te gaan van, hebben wij voldoende middelen voor de ambitie die we hebben?

De voorzitter: Jazeker. Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Daarnaast wordt zowel in de Sportvisie zelf als ook in de gesprekken die wij hebben gevoerd met voorbeeld de wethouder aangegeven dat middelen altijd een uitdaging zijn. Je ambities zijn altijd groter dan het geld wat je beschikbaar hebt. Je moet altijd afwegingen maken. Maar wat Femke net al zei, dat integrale uitvoeringsplan, als je dat hebt, dan kun je beter bepalen waar je precies je geld aan besteedt en ook hoe groot het tekort is bijvoorbeeld, of het overschot, wat vrij onwaarschijnlijk is, maar of dat er misschien zou zijn. En daarnaast komt ook nog 2026 eraan, wat een belangrijk financieel onbekend ding is, waar we volgens mij allemaal tegenaan hikken.

De voorzitter: Ik zag in ieder geval nog twee vervolgvragen van mevrouw Pichel en mevrouw Lammens. En ik ben bang dat we dan naar een afronding moeten. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde toch een verdiepende vraag stellen over het antwoord met communicatie net. Want het mag helder zijn, communicatie kan altijd beter en we hebben altijd wat te leren van communicatie. Maar er werd aangegeven, de website kan beter. En men had aangegeven niet op de hoogte te zijn van dingen. Maar waar ik dan wat meer naar op zoek ben, wat hebben we dan precies wel of niet gedaan wat we beter hadden kunnen doen? Hebben we het niet gecommuniceerd of hebben we het niet vaak genoeg gecommuniceerd of hebben we het niet op de juiste kanalen gecommuniceerd? Want dat maakt het natuurlijk wel iets concreter waar je dan verbeterpunt kunt aanbrengen. Een website is helder. Maar een andere manier hoe mensen het zouden kunnen ontvangen of het mogelijk niet missen, daar ben ik iets meer naar op zoek wat jullie hebben gevonden.

Mevrouw Sijbrandi: Ik denk zelf dat je daarmee een soort van sprong naar de toekomst maakt. Want de aanbeveling is natuurlijk, maak een mooi strategische communicatieplan. En mijn optiek is, de vraag die je stelt zou daar een onderdeel van moeten zijn van, wat missen we nu exact, wat zou je nodig hebben, zodat je wel de juiste mensen op het juiste moment over de juiste zaken informeert. Communiceren is natuurlijk brengen en halen, waarmee je ook het gesprek uitlokt. Ik zou eigenlijk zeggen, het is niet helemaal aan ons om dat nader uit te werken. Dat zou onderdeel kunnen zijn van het advies.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: En ik zie dat mevrouw Vervoort ook nog wil reageren.

Mevrouw Vervoort: Daar ben ik het mee eens. En misschien nog wat meer voorbeelden over informatie die we hebben opgehaald. Het is heel erg afhankelijk waar je over communiceert, hoe je dat moet doen. Het gaat ook over, zet je de juiste communicatiemiddelen in bij de juiste activiteit? We hebben bijvoorbeeld ook een voorbeeld gekregen over, als ik het goed zeg, het '...' vitaal sportaanbod. Daar is een boekje voor gemaakt. Dat is uitgedeeld op basisscholen. Maar daarvan werd gevraagd, is dat echt de manier waarop je kinderen aan het sporten krijgt of blijft dat in de rugzak van het kind zitten of verdwijnt dat onder in de boekenkast in een papiermand of zo? Er zijn voorbeelden, die staan ook in het rapport, over waar de problemen liggen. Maar wat het echt is, dat je per activiteit of per doel wat je wil bereiken, moet bepalen hoe je daarover gaat communiceren. En daar heb je juist die professional voor nodig, die met jou daar een plan over maakt, om goed die inzet te plegen. En dat is iets wat inderdaad in de toekomst uitgezocht moet worden en wat buiten de scope van dit onderzoek viel.

De voorzitter: Ik wil in verband met de tijd toch door naar mevrouw Lammens, want we zitten echt best wel krap.

Mevrouw Pichel: Maar het was geen beantwoording op mijn vraag. Want mijn vraag was niet, moeten ze een beleidsplan maken of hoe moeten ze een beleidsplan maken? Maar er werd aangegeven dat de communicatie niet goed was. En ik zoek niet naar aanwijzingen. Maar wat maakt dan dat het niet goed is? En dat zie ik nog niet helemaal, maar wellicht komt dat later.

De voorzitter: Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik de ambtenaren van de afdeling Sport een compliment geven dat ze zoveel Dordtenaren weer aan sport te hebben gekregen na corona. Want na corona lag echt alles plat. Dat vind ik echt een compliment waard. Een ander ding waar ik een vraag over heb, sportclubs draaien allemaal op vrijwilligers. En vrijwilligers zijn gewoon een schakel die gewoon heel makkelijk wegvalt. Want als een kind bijvoorbeeld het niet meer leuk vindt op een sportclub, kan een kind gewoon stoppen en valt ook die ouder weg, met alle kennis. Maar het kan ook zijn als er een kind zegt, ik stop en een ander kind valt uit vanwege een blessure, kan er gewoon een heel team opgeheven worden.

Hoe gaan we dat meten als het in zo'n onbekende... Vrijwilligers is zo onbekend, onberekend. Hoe kan je dat in vredesnaam gaan meten?

De voorzitter: Mevrouw Vervoort.

Mevrouw Vervoort: Ik ben lichtelijk in verwarring door deze vraag, eerlijk gezegd. Want wat bedoelt u precies?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Mijn vraag is, als je een schakel hebt waar sportclubs op draaien. Dat zijn vrijwilligers. En als een kind het niet meer leuk vindt, valt gewoon zo'n vrijwilliger weg. De sportclubs in Dordrecht draaien op vrijwilligers. Want het is in Dordrecht zo, het is bijna allemaal een kerstboom. We hebben heel veel jeugd. De kinderen die getraind worden, worden niet door de 18-jarigen getraind. Die 18-jarigen gaan allemaal naar Rotterdam, gaan daar studeren. Die vallen allemaal weg. Het is gewoon dat het heel veel ouders zijn die trainingen geven, die clubs draaiende houden, die alle commissies bezetten. Maar als zo'n kind stopt, dan stopt zo'n ouder ook. Je hebt gewoon zwakke schakels in het proces.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Hoe kan je daar in vredesnaam een meting op doen? Ze hebben het dat het allemaal meetbaar moet zijn, maar dit is toch niet te meten?

Mevrouw Vervoort: Maar ik vraag me ook af... Want de meetbaarheid is gekoppeld aan een doel of een tussendoel. En wat u omschrijft, staat niet in een van de tussendoelen van de gemeente die in de Sportvisie zijn opgenomen, voor zover ik weet. En ik begrijp uw vraag over vrijwilligers. En dat is ook in de gesprekken naar voren gekomen. Bijvoorbeeld dat de professionaliseringssubsidie die de gemeente heeft gegeven, die is door een van de sportverenigingen ingezet om het vrijwilligersbeleid te professionaliseren, om ook de vrijwilligers beter binnenboord te houden in plaats van dat je ze binnenkrijgt en dat je ze daarna weer verliest aan de achterkant. Als je het hebt over het onderwerp vrijwilligers, dan is het afhankelijk van de wens van de sportvereniging of dat een plek heeft in een Sportvisie, bijvoorbeeld via die professionaliseringssubsidies. En als je het hebt over meetbaarheid, dat gaat echt over de doelen die zijn geformuleerd wat je wil bereiken en dat je daar een passend meetinstrument op inzet. En bijvoorbeeld de sportdeelname wordt gemeten met een NOC*NSF vragenlijst, die aan random Dordtenaren wordt gestuurd. Wel een, hoe noem je dat, goed gewogen afspiegeling van de Dordtse samenleving. Er wordt niet bij een vereniging gemeten, zijn jouw ledenaantallen teruggelopen? Misschien zit dat wel in de verenigingsmonitor, maar dat zit niet in de NOC*NSF monitor, voor zover ik weet. Het blijft een beetje een moeilijke, ingewikkelde vraag, die niet helemaal past bij de meetbaarheid van de sportdoelen, zoals die is opgesteld.

De voorzitter: Dank voor uw beantwoordingen. Gezien de tijd moeten we nu echt naar een afronding toe. En in die afronding moeten we besluiten hoe we verdergaan met het raadsvoorstel.

En daarvoor wil ik de commissie eerst vragen of de commissie voldoende informatie heeft verzameld om verder te gaan met het raadsvoorstel, of dat er behoefte is aan meer informatie. De heer Damen.

De heer Damen: Ik zit dan met een ander probleem, dat niet raadsleden op hele korte termijn dit rapport hebben gekregen en ook niet in de gelegenheid waren om in te spreken. Daar is gewoon iets nogal fout gegaan. En ik weet niet hoe we dat moeten oplossen.

De voorzitter: U pleit voor een gelegenheid voor bewoners om in te spreken? Dat is dan de vraag natuurlijk. Anderen? De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, vanuit onze kant vandaag denk ik beeldvormende goed. Qua het rapport zelf hoeven wij niet an sich te bespreken. Waar voor ons alleen nog wel een onduidelijkheid in zit, en dat was eigenlijk nog een laatste vraag die we wilden stellen, maar dat is toch nog een zorg die we dan meenemen, dat in het besluit wat voorligt ons niet helemaal duidelijk is waar we op besluiten. Omdat een aantal concrete acties gevraagd lijken te worden van het college, die meer zijn dan de bestuurlijke reactie. En tegelijkertijd het besluit wordt afgesloten met, conform de toezeggingen in de bestuurlijke reactie. Dan is het voor ons niet helemaal duidelijk waar we dan precies over besluiten. Gaan we dan in met de bestuurlijke reactie of vragen we toch extra dingen te doen ten opzichte van die bestuurlijke reactie? En daar kunnen we het heel lang oordeelsvormend over hebben. Ik weet niet of dat heel spannend is, maar misschien kunnen we daar op een andere manier uitkomen met elkaar. Maar dat zou wat ons betreft in ieder geval nog een resterend punt zijn na vandaag.

De voorzitter: En op welke andere manier zou u eruit willen komen?

De heer Noldus: Voorzitter, wellicht als het een fout is in het besluit, want ik zie daar toch een tegenstrijdigheid in, dat kan dan misschien technisch gecorrigeerd worden. Dat weet ik niet.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, is het misschien een idee om dit raadsvoorstel aan te houden? Want we hebben als fractie ook eerder een agenderingsverzoek ingediend. Want we kregen ook op de Agendacommissie een voortgangsrapportage over de middelen voor komende jaren, hoe dat besteed zou worden voor de Sportvisie. En we hebben daarvan gevraagd om het eerst beeldvormend met elkaar te bespreken. Die heeft genoeg steun gekregen. Dat gaan we ook doen. Mijn verzoek zou zijn om bij de beeldvormende bespreking dit raadsvoorstel en ook het rapport van de Rekenkamer daarbij te betrekken. En om dan aan het einde van die vergadering integraal te kijken hoe we dan omgaan met deze raadsvoorstellen.

De voorzitter: Dat klinkt mij verstandig in de oren. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw ...: Voorzitter, even een vraag.

De voorzitter: Ik mag u niet het woord geven. Mijn excuus. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik ben het met GroenLinks best wel eens. Maar ik wil zijn verzoek, van mijnheer Damen, niet vergeten dat er wel mee te nemen dat er wel insprekers kunnen komen.

De voorzitter: Als die zich aanmelden bij de griffie, dan kan dat denk ik, na de beeldvormende of tijdens de beeldvormende sessie die de heer Uysal noemt, worden aangekondigd. En dan zou dat wellicht daarmee gecombineerd kunnen worden. Er ligt ook nog een aanbeveling van de Rekenkamer om als raad in gesprek te gaan om de informatiebehoefte te bepalen die we hebben. Kunnen we afspreken dat we daar dan ook aan het eind van die beeldvormende sessie, die de heer Uysal net noemt, over besluiten wat we met die aanbeveling doen? Want dat rechtvaardigt wel een soort oordeelsvormende commissie bijvoorbeeld. Stel dat de raad opvolging wil geven aan die aanbeveling, dan zou dat in de vorm van een oordeelsvormende commissie gaan bijvoorbeeld. Dat wordt dan aan het eind van die vergadering besloten.

De heer Noldus: Voorzitter, misschien op die laatste. Want er staat iets, dat gesprek wat we als raad moet hebben. En dat kan denk ik op ieder moment. Maar mij lijkt het een logisch moment om dat te doen naar aanleiding van het uitvoeringsprogramma, of hoe die dan ook precies heet, wat naar ons toekomt. Lijkt ons meer het moment om dat vast te stellen en dan daar ook uit te spreken wat onze vervolgbehoefte is om dat te monitoren. Dat lijkt me denk ik een logischer moment.

De voorzitter: Maar je zou ook kunnen zeggen, je wil juist bepalen wat er in die Uitvoeringsagenda terechtkomt. Of daar punten over meegeven, dat zou je ook kunnen zeggen. We spreken af dat we dat besluiten aan het eind van de door de heer Uysal genoemde vergadering. Is er dan nog iets wat we moeten bepalen? Ik kijk even naar de griffier. Nee, dan zijn we rond. Dank u wel. Dan sluit ik de vergadering. Neem alstublieft uw flesjes en zo mee.

5. Beschikbaar stellen van een krediet voor Aankoop Derde Merwedehaven in het kader van het programma Ruimte voor Banen – Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Struijk

Raadsgriffier: De heer Den Boer

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Mevr. Kamphuis (SP)

Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Noldus (VVD)

Dhr. Oostenrijk (CDA)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)

Dhr. Stolk (VSP)

Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouders: Wethouder M. Burggraaf

Overige aanwezigen: dhr. De Wit, mevr. Both, dhr. Verschoor

De voorzitter: Twee keer moet genoeg zijn. Beste mensen, wij zijn hier bijeen voor het raadsvoorstel Beschikbaar stellen van een krediet voor de Aankoop Derde Merwedehaven in het kader van het programma Ruimte voor Banen. Het is een beeldvormende technische sessie. Ik heet hartelijk welkom de raads- en commissieleden. Ik heet welkom de programmamanager Niek de Wit. En hij heeft nog iemand meegenomen, maar die mag zichzelf zo meteen even voorstellen. Ik heet welkom de mensen die achter mij zitten, de tribune, uiteraard ook degenen die thuis meekijken en meeluisteren. In groten getale, hoop ik. Korte toelichting op deze vergadering. De Agendacommissie besloot vorige week het raadsvoorstel beeldvormend te agenderen, zodat er nog een zekere nadere toelichting kon worden gegeven op zaken als de financieringssystematiek, de risico's en de uiterste beslistermijn. Ik verzuim dat mensen zich moeten voorstellen. Doe ik zo meteen wel. In de agenderingstool was ook een 21-tal technische vragen meegegeven. Dat is nogal wat. En de beantwoording daarvan is vanmiddag pas binnengekomen en aan de stukken toegevoegd. Ik kan me voorstellen dat u daar nog geen kennis van heeft genomen, maar ik hoop eerlijk gezegd dat u dat wel heeft gedaan. En dat u niet vragen gaat stellen waarvan de antwoorden al te vinden zijn in het systeem. Mocht dat toch gebeuren, dan hoop ik dat ik zo helder ben, of Mark, dat ik eventjes u eraan kan helpen herinneren. In ieder geval gaan we nu doen wat ik vergeten was. Dat heb je weleens een keertje. Ik ga rechtsom voor het voorstelrondje. En ik begin bij Mark.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke Van der Meer, GroenLinks.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt. En mijn collega, mevrouw Jager, komt er zo aan.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk CDA.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, Fractie van der Spoel.

Mevrouw Both: Carolina Both, gemeente Dordrecht.

De heer De wit: Niek de Wit, gemeente Dordrecht, programmamanager Economie.

De voorzitter: Dank u. En mijn naam is Leen Struijk. En ik ben uw commissievoorzitter vanavond. En ik hoop dat deze vergadering zodanig is dat we aan het eind van de avond een standpunt kunnen innemen. Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, u noemt in de laatste woorden, zodat we een standpunt kunnen innemen. Het is een technische sessie en beeldvormend door elkaar heen. En met het probleem dat we inderdaad pas vanmiddag die 8 pagina's aan beantwoording hebben ontvangen. Eigenlijk kan dit niet natuurlijk, ik zeg het maar even heel simpel, dat je natuurlijk 8 pagina's antwoorden, die we om 13.55 uur vanmiddag hebben ontvangen, dan ook nog een keer door moet akkeren. In onze fractie hebben we ons gisteren in de fractievergadering voorbereid, daarover vragen geformuleerd en nu mogen we even de... Ik heb er negen vragen staan. Nu mag ik ze allemaal door elkaar gaan husselen om ze te matchen met de gegeven antwoorden. En het gaat niet over een simpel onderwerpje. Het gaat over een vrij strategische beslissing die we moeten nemen. Ik wil gewoon mijn ongenoegen kwijt.

De voorzitter: Ik vind het al heel wat dat u het woordje eigenlijk gebruikte. Ik had me kunnen voorstellen dat u dat weggelaten had. Maar dat is aardig van u. Verder kan ik zeggen, het is even niet anders. We zullen op dit moment het ermee moeten doen. Maar het staat u aan het eind van de vergadering nog wel vrij om op een of andere manier toch uw ongenoegen te laten merken. En ik hoef dat niet in te vullen, denk ik, hoe u dat kunt doen. Ik wil niemand daartoe overigens stimuleren. Maar ik kan me voorstellen dat sommige mensen zich hier een beetje ongemakkelijk voelen. Maar misschien is er een reden voor.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, nog een tweede vraag. In het raadsvoorstel staat de naam van de portefeuillehouder, de heer Burggraaf. Misschien wordt procedureel nu eerst een onderscheid gemaakt in een stukje, laten we zeggen, technische sessie. Moeten we veronderstellen dat in de tweede helft, de tweede drie kwartier we dan ook politiekachtige vragen kunnen stellen ter opheldering?

De voorzitter: Dat is normaal niet gebruikelijk, denk ik, want het is puur een beeldvormende technische sessie. En ik heb ook niet doorgekregen dat de heer Burggraaf erbij zou zijn. Die zit bij de nachtwinkels. Dat moet ook gebeuren.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Het standpunt waar u het zonet over had, wat u hoopt aan het eind van deze vergadering te kunnen, dat zal toch inderdaad niet veel meer zijn dan de vraag, hebben wij behoefte aan een aanvullende beeldvormende sessie of hebben wij behoefte aan een oordeelsvormende sessie of vinden wij dat het meteen als hamerstuk naar de raad kan? Dat is het enige waar we standpunten over innemen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, u heeft ervaring. En dat laat u merken. Zo is het, zo simpel. Maar dat kunnen we allemaal een voor een nog een keer gaan zeggen. Ik denk dat we in ieder geval moeten gaan proberen deze anderhalf uur, waarvan een kwartiertje verstreken is, zo efficiënt mogelijk te gebruiken. En proberen zoveel mogelijk vragen beantwoord te krijgen. En misschien dat de heer Niek de Wit daar een aanzet toe kan geven, met behulp van zijn presentatie. Ik geef hem het woord. De presentatie is niet lang. Hij heeft via mij verzocht om de vragen even op te sparen tot het einde. Mevrouw Van Herwijnen nog een vraagje, of wilde u dat weten?

Mevrouw Van Herwijnen: Nee, ik conformeer u aan hetgeen wat u zegt, voorzitter, dat ik hem even opspaar tot het einde.

De voorzitter: Helemaal goed. Dank u wel. Mijnheer De Wit, aan u het woord.

De heer De Wit: Dank u wel, voorzitter. Nogmaals hoor, verontschuldiging. Ik besef me ook dat het een vrij technisch voorstel wederom is vanuit het programma Ruimte voor Banen. Helaas is dat ook wel een beetje de huidige praktijk. Het gaat hier over aankoop, herontwikkeling, juridische zaken die erbij komen kijken, fiscale zaken. U zag het ook allemaal terugkomen in de 2 voorstellen. Het eerste deel Aankoop Derde Merwedehaven, de PROAV-locatie. Die tweede ook eigenlijk een beetje hetzelfde proces, Aankoop Bibliotheeklocatie, althans de achterblijvende locatie. Desalniettemin, ik probeer u even mee te nemen. En ook vanuit het vertrekpunt, waarom het programma Ruimte voor Banen, waar ligt de focus en wat zijn dan vervolgens weer de stappen die we destijds hebben aangekondigd? Heel snel hoor. Dit plaatje kent u waarschijnlijk wel. Ruimtegebrek, ruimte voor bedrijvigheid creëren. Het programma, zoals dat inmiddels 2 jaar geleden is vastgesteld door u als raad, met een aantal financiële kaders erbij, waaronder ook de onrendabele top toedeling vanuit het Investeringsprogramma Ruimte voor Banen van 20,5 miljoen. Waarvan 12,5 miljoen gelabeld aan Dordtse Kil I en II. Een aantal van u was er een aantal weken geleden al bij aanwezig, met ook het bezoek op Dordtse Kil I en II, wat we daar proberen te bereiken. Maar ook de andere terreinen, waarbij we het vooral zoeken in het optimaliseren van de bestaande locaties die we al hebben. Nogmaals DistriPark, een van de laatste locaties die we nog vrij uitgeefbaar hebben. We moeten het vooral zoeken in de bestaande stad. Waarbij we dan ook nog de strijd om ruimte hebben met de woningbouw. Tegelijkertijd ook de uitdaging, hoe zorgen we dat als er dan weer bedrijven landen, dat die bedrijven ook van toegevoegde waarde voor de stad zijn? En dan denk ik aan banen die ook een opleidingsniveau vragen. Maar banen die ook matchen bij onze eigen beroepsbevolking. Dat alles zit in het programma Ruimte voor Banen. En wordt dan weer vrij snel soms technisch na aankoop en herontwikkelingen, waar we eerder ook al een ontwikkelformule op hebben besloten. Althans, u heeft daar in ieder geval geen wensen en bedenkingen op meegegeven.

Wat zijn dan de drie grote gebieden die wij vanuit Ruimte voor Banen pakken? Dan heb ik het over Dordtse Kil I en II, Amstelwijck-West. Nogmaals, u heeft dat gezien, kleinschalige bedrijven die daar gevestigd zijn. Op sommige plekken verloedering. Proberen we via onze eigenlijk fondsmethodiek aan te kopen, herontwikkelen, opnieuw uit te geven. En dan zo mogelijk ook in erfpacht. Om daarmee ook eigenlijk regie te houden op de uitgiftes. Tweede opgave eigenlijk het binnenstedelijk gebied, centrumgebied, in combinatie ook met de Spoorzone. We zorgen er ook voor dat daar waar we al die transformaties de afgelopen jaren hebben meegemaakt, we op een aantal strategische plekken in ieder geval nog economie en economische structuurversterking kunnen borgen. Denk dan niet aan de grote kantoren van weleer, maar veel meer om kleine ingrepen, dienstverleningsconcepten die we een plek proberen te geven, plinten die uiteindelijk ook een goede invulling moeten krijgen. Niet alleen vanuit economie, maar ook vanuit verlevendiging. En de laatste opgave is toch echt de maritieme sector. Een beetje de revival van de maakindustrie. Veel rijksaandacht, wat het ook op dit moment krijgt. Strategische autonomie natuurlijk, wat Europees, maar ook nationaal meespeelt. En dan hebben we het echt over de Merwedehavens. Daar zijn op dit moment nog plekken die ofwel droog worden gebruikt dan wel... We hebben eigenlijk al met onze ontwikkelformule ervoor gezorgd dat het bedrijventerreinen zijn of bedrijven zijn uitgeschoven naar andere plekken. Neem Peute, maar ook Dolderman, het bedrijf wat we die kant op hebben gestuurd. We zijn nu eigenlijk wel toegekomen om de plekken die nog over zijn weer eigenlijk te heractiveren en uiteindelijk ook weer ten dienste stellen van de maritieme industrie. Die ook weer gebruik kunnen maken van havenbekkens die er zijn. Dit voorstel. Dan zoom ik eigenlijk even in op de Merwedehavens. U ziet aan de kant van de Papendrechtse brug en, dan de kop, dit plaatje is alweer wat oude, even van internet afgehaald, daar zit natuurlijk al sinds anderhalf jaar het bedrijf Dolderman. Wat daar ook weer een stukje groeipotentie heeft gekregen en eigenlijk in die insteekhaven op dit moment ook volop in bedrijf is. Naar de punt toe inmiddels ook het bedrijf MerweTank gevestigd. Hoe is dat gegaan? Uiteindelijk met onze ontwikkelformules, samen met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij, zijn die terreinen gekocht en zijn er lange onderhandelingsgesprekken gestart met onder meer het bedrijf Bolderman, hier nog gevestigd, althans inmiddels vertrokken. Maar het bedrijf staat hier nog, de bedrijfshal, maar zal uiteindelijk ook een woningbouwontwikkeling moeten worden. Maar dat terrein is al volledig operationeel. Kijken we dan een beetje ten zuiden, daar zat, moet ik zeggen, de firma Peute. Peute is inmiddels ook verplaatst naar het voormalig Nedstaal terrein. Ook dat hebben we met de ROM-D voor elkaar gekregen. De focus nu, en dan ga ik even helemaal naar het oosten op het kaartje, daar ziet u de Derde Merwedehaven met de Insteekhaven. Een werkhaven geweest heel lang, zoals u waarschijnlijk ook allemaal weet, voor de afvalstort. Afvalstort is afgesloten. En eigenlijk is het werkterrein daarmee grofweg 5 hectare bruto, netto 4 hectare weer beschikbaar geworden. En een terrein wat zeer gewild is op dit moment met kaderinfrastructuur en dergelijke, waar nog wel iets aan gedaan moet worden. Het voorstel wat nu voorligt, is om dat terrein te kopen. Het is van het Provinciaal Afvalverwerkingsbedrijf. 100 procent een dochter overigens van de provincie. En dat voorstel loopt al een tijdje. Dat zijn altijd ingewikkelde processen, langdurige processen. En inmiddels is er wel de druk ook bij de provincie om nog voor het einde van het jaar de verkoop gestand te doen.

En dat heeft ook alles te maken met een interne financiële verrekening, nadat bedrijven, de NV PROAV... Ik noemde net al... Ik zoom nu weer wat verder in op het kaartje. Hier ziet u het beeld. Het grijze gedeelte is het toekomstig bedrijfsterrein, wat geschikt gemaakt moet worden voor maritieme industrie. Wat ik net al aangaf, is onderdeel van onze Regionale Maritieme agenda. De ROM-D heeft, zoals u waarschijnlijk weet, ook al een regionale Projecten CV. Daar is de gemeente Dordrecht aandeelhouder van, daar zijn de andere gemeenten in de Drechtsteden aandeelhouder van en ook de provincie. Daar zit werkkapitaal in. Werkkapitaal wat erop gericht is om tot aankopen te komen, rechtstreeks vaak. Maar in dit geval is er sprake van een verkoop in de sfeer... Normaliter als een CV dat zou kopen in de sfeer van de OVB. Dat leidt tot een overdrachtsbelasting van 10 procent. Wij hebben eerder hier ook aan tafel het besluit laten nemen dat du moment dat het financieel voor de businesscase beter is, voordeel oplevert om met tussenkomst van een gemeente een terrein aan te kopen, en waarbij het terrein fiscaal rijp gemaakt wordt door de gemeente en vervolgens weer doorgezet kan worden naar de Projecten CV, dat dat eigenlijk altijd financieel het voordeel levert en daarmee voor de uiteindelijke businesscase en daarmee voor de onrendabele top, die daarmee een stukje minder wordt. De aankoop waar we hem op baseren is 9 miljoen. Voor de snelle rekenaars, 40.000 vierkante meter. Omgeslagen komt dat uit op een grondprijs van 225 euro de vierkante meter. Scherp geprijsd, moet ik ook zeggen. Zeg ik ook even uit de ervaring. Je ziet dat dit soort terreinen steeds sneller oplopen qua prijsvorming. En moet ik nog bij zeggen, u heeft alles gelezen van netcongestie, wij kunnen hier ook de oude grootverbruiks aansluiting van PROAV overnemen. Energiezekerheid is hier gegeven. Als ik hem dan nog even terug kort haal en in het proces wegzet. Huidige eigenaar is de provincie. Althans, als enig aandeelhouder 100 procent aandeelhouder van de NV PROAV. Zij willen verkopen. Ze gebruiken het terrein niet meer. Het besluit dat nu voorligt, is gek. De aankoop van het terrein.. Het is door de provincie/PROAV aangeboden als een terrein as '...'. Zoals het er nu bij ligt. Met 2 opstallen erbij, met nog asfaltverharding erbij. Aankoopprijs is gefixeerd op 9 miljoen. We hebben afspraken gemaakt met de provincie. En ik zag het ook in een aantal van uw vragen terugkomen. Het terrein is in de afgelopen jaren belast geweest. Hoe zit dat dan? Komen die risico's van bodemsanering dan niet bij ons te liggen, ROM-D gemeente? Nee, dat is gecoverd. Afspraak is dat de kosten voor bodemsanering bij de provincie/PROAV komt te liggen. En ook, mocht dat meer worden, die risico's liggen volledig bij hen. Wij kopen als gemeente. Wij maken fiscaal bouwrijp. Fiscaal bouwrijp betekent asfaltverwijdering, doet de gemeente. Geeft daartoe opdracht. En hetzelfde geldt ook voor asbestverwijdering. Er staat nog een gebouwtje. Zit asbest in. Is allemaal te overzien. Daar hebben we offertes ook op. Zijn allemaal zeker gesteld. En daar zijn we conservatief overigens in geweest. Vervolgens fiscaal bouwrijp, gereed. En het wordt daarna in eigendom. En dan wordt hij in de btw-sfeer, met vooraftrek, maar in ieder geval btw-neutraal, doorgeleverd aan die regionale Projecten CV. Die wordt dan eigenaar. En die zorgt dat het terrein weer vervolgens wordt herontwikkeld en voor uitgifte beschikbaar wordt gesteld. Het moment, is misschien nog technischer, dat het terrein bouwrijp wordt gemaakt en uiteindelijk ook, moet ik zeggen, het besluit wordt genomen tot vaststelling van een Grex daartoe, willen wij de complete businesscase inzichtelijk hebben, met daarin ook de voorziene onrendabele top, waarin duidelijk het uitgifteprofiel terugkomt.

Waarin u ook duidelijk kunt gaan zien, het wordt aan die en die werkgelegenheid uitgegeven. Dit krijgt u ervoor terug. En dat staat eigenlijk als het ware tegenover die onrendabele topbijdrage die daarvoor nodig is. Dat is een afweging tussen maatschappelijke baten en de investeringen. Dat besluit moet nog volgen. Dat wordt u voorgelegd, op een later moment. Op het moment dat de businesscase volledig inzichtelijk is vanuit ROM-D komt hij uiteindelijk hier terug en wordt hij afgezet tegen die onrendabele top, strategische reservering die vanuit Ruimte voor Banen is aangelegd, waarvan 4 miljoen gelabeld is voor de Merwedehavens... Die afweging maken. Volgende stap, maar daar gaat het nu nog niet over. Het gaat nu sec... Het ziet ertoe, dit voorstel, op de aankoop. En aan het eind van de rit, en dat is een beetje het spelletje, zoals we dat eerder natuurlijk ook met Dolderman hebben gedaan, wordt het terrein weer teruggeleverd naar de gemeente en zetten wij het langjarig uit in erfpacht. Voor maritieme terreinen denken we dan aan 75 jaar, kijkend naar de investering. Hebben we bij Dolderman ook zo gedaan. En waarbij u ook moet weten dat uiteindelijk vanuit de canon een flink deel weer van de... De waardevermeerdering die natuurlijk altijd uitgaat van bedrijventerreinen, zeker met steeds schaarser wordende terreinen, dat die weer terugslaat in de canon. Want ook de grondwaarde wordt om de 10 jaar herzien. Dat is eigenlijk het model waarbij we dan ook grip houden, via erfpacht altijd, op de uitgifte. En wordt het gebruikt, zoals wij uiteindelijk als overheid maatschappelijk gezien ook altijd voor ogen hebben gehad. Is eigenlijk het traject in een nutshell. Maar nogmaals, het is complex. Er zitten vaak fiscale zaken achter, waarbij we altijd wel zorgen dat we de fiscaal meest aantrekkelijke weg kiezen. Maar waarbij we wel zoveel mogelijk de risico's op de herontwikkeling, eigenlijk die regionale Projecten CV van de ROM-D, wegzetten. Het tot stand komen van dit voorstel is ook echt een wisselwerking geweest tussen enerzijds gemeente, anderzijds onze regionale Projecten CV, de ROM-D. Dit was hem.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Wit. En voor alle volledigheid voor het verslag, inmiddels gearriveerd de heer Stolk van de Verenigde Senioren Partij en, zoals toegezegd, inderdaad ook mevrouw Jager van Beter voor Dordt. We moeten volledig zijn. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ik zie mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, ik heb een financiële vraag en een niet-financiële vraag. De financiële vraag is inmiddels wat kleiner geworden, want ik heb toch al even naar een paar antwoorden kunnen kijken. Maar ik weet niet of ik ze helemaal goed begrepen heb. Het eerste stuk begrijp ik dat de gemeente het aankoopt en dan naar ROM-D verkoopt. Waarom gaat het weer terug en tegen welke prijs, zou mijn vraag zijn. Want ik heb uit het voorstel begrepen dat alle kosten die de gemeente maakt in de businesscase worden meegenomen en door ROM-D worden vergoed. Maar daardoor neemt de waarde na de herontwikkeling van het terrein toe. Over wat voor bedragen gaat dat? Daar praten we over als het over dat terugkopen gaat. Dat is mijn financiële vraag. En de niet-financiële vraag is dat we straks natuurlijk in feite een politieke keuze moeten maken of we dit willen of niet. Daarbij spelen ook overwegingen over, wat gaat er uiteindelijk op dat terrein gebeuren? Er zit ook geld in van het programma Ruimte voor Banen.

Er zitten allerlei doelstellingen. Ook doelstellingen, voor ons natuurlijk belangrijk, op het gebied van duurzaamheid, circulariteit. Maar ook andere zaken zitten daarin. Daar zie ik in dit verhaal niks over terug. Wat voor garanties zijn er nu dat dat soort doelstellingen in de invulling en bij de ontwikkeling van het plan worden meegenomen? Dat zijn mijn vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Meer. Mijnheer De Wit, u kunt ze beantwoorden, denk ik.

De heer De Wit: Wij hebben natuurlijk in de beantwoording van de technische vragen ook dat antwoord meegegeven. De gemeente maakt het, nogmaals, fiscaal bouwrijp. Investeert ook in het saneren van asfalt en verwijdering en het slopen van de 2 opstallen. Wij voegen daarmee, als het ware, inderdaad waarde toe. Komt erop uit, denk ik, grofweg, dat wij... En kijk ik dadelijk ook even naar mijn collega projectleider. We kopen aan voor 225 euro de meter. En ik denk uiteindelijk dat wij het weer doorgaan zetten voor 300 euro de meter. En daar houdt de ROM-D op dit moment al rekening mee.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, nog een vervolgvraag.

De heer Van der Meer: Mijn vraag ging over de volgende stap. Want het wordt weer teruggekocht door de gemeente. Ik neem aan dat ROM-D ook waarde toevoegt. Voor welk bedrag, om het zo maar te zeggen, kopen we het dan weer terug?

De heer De Wit: Ik vind het lastig om al die bedragen... En daar zitten ook elke keer weer taxatiemomenten tussen. Ik denk dat we uiteindelijk daar weer 25 euro voor op de markt brengen, om het zo maar even te zeggen. En wat we dan in het blote eigendom natuurlijk in de erfpacht wegzetten. Uiteindelijk zie je allerlei opslagen. Maar uiteindelijk is de eindafnemer daarvoor aan zet om dat te betalen. Als wij nu naar deze prijsontwikkeling... Wordt dat ook wel vrij snel betaald voor dit soort terreinen. Is dat wel marktconform. Wij voegen inderdaad successievelijk, wij, in eerste instantie waarde toe. Wel in een zo mogelijk korte tijdspanne. We willen het liefst in een bouwstroom gaan werken. Saneren en vervolgens de herontwikkeling. Het eigendom overdragen aan de ROM-D, die de herontwikkeling verder gaat vormgeven. En naar de eindgebruiker. En daar hoort ook bij dat we uitgiftecriteria gaan bepalen met elkaar. En dat is misschien ook wel gelijk het bruggetje naar wat u aangeeft. Uiteindelijk wil je hier, net zo goed als we dat op DistriPark doen en als ook op Dordtse Kil I en II, op die percelen daar weer grip krijgen, gaan we uitgiftecriteria met elkaar bepalen. En dan gaat het over type banen. Passen die banen dan bij het ontwikkelprofiel wat we als stad willen hebben? Gaat het over duurzaamheidseisen. Het gaat over, want dat hebben we hier natuurlijk ook als uitgangspunt gesteld, we willen te allen tijde voorkomen dat hier bijvoorbeeld een logistiek bedrijf komt met veel vrachtwagenbewegingen. We hebben net die 200 vrachtwagenbewegingen van de baan ook weten af te krijgen, met het doorschuiven naar het Peuter terrein. Dat soort uitgiftecriteria gaan we stellen. Dat vereist het Didam arrest ook, dat we daar heel scherp in zijn. En langs die maatstaf wordt de markt beoordeeld. En de schaarsheid van dit soort terreinen, deze 4 hectare, maar ook het Peute terrein, dat vraagt ons ook om ons huis duur te verkopen.

We willen hier ook echt het maximale. Maar het is uiteindelijk wel aan u om afgezet de onrendabele top bijdrage, die ook vaak in de nautische infrastructuur gaat zitten, wat niet terugkomt uit de zakelijke businesscase van het bedrijf, om als overheid te zeggen, wij zijn bereid om dat bedrag in te zetten. Net zo goed als bij Dolderman verplaatsen ging het over een 3 miljoen, waarvan 1,5 miljoen provincie. Om daar dan ook echt eisen tegenaan te stellen van, dan willen we er wel dit voor terug hebben. En dan horen dit soort maatschappelijke effecten daartegenaan te staan. Die kritische toets volgt nog. Dat is ook een voorstel wat later wordt voorgelegd, op basis wanneer we de businesscase en uitgifteprofiel scherp hebben.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, u bent tevreden gesteld, denk ik. Mevrouw Kamphuis wil nog meer het naadje van de kous weten.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Als ik het goed begrijp, want u heeft heel veel verteld in een korte tijd, kunnen wij eisen stellen dat er echt geen PFAS uitstotend bedrijf voor terugkomt?

De voorzitter: Mijnheer De Wit, u kunt ze vast geruststellen.

De heer De Wit: Het uitgangspunt was natuurlijk sowieso een aantal jaar geleden van het programma Ruimte voor Banen om hier echt maritieme maakindustrie te laten landen. En dan heb ik niet op allerlei op- en overslag van... Maar echt maritieme maakindustrie. Er is veel vraag naar, is groei. En willen wij als regio ook onze positie versterken. Dat is het uitgangspunt. Geen chemische industrie. Nee hoor, echt maritieme maak. Een Dolderman-achtige bedrijven, zoals u heeft gezien, waar ook 120 arbeidsplaatsen mee gemoeid zijn, met ook heel veel toeleveranciers erachter. Ook daar zal waarschijnlijk naar gekeken gaan worden. U ziet hoeveel bedrijven dat eromheen zitten in het netwerk van mkb'ers die niet altijd primair in de maritieme industrie werkzaam zijn. Vaak ook in de elektro of timmerbedrijven. Je wilt dat soort clusters versterken. Kijken we hiernaar de omvang ongeveer, dan mag je minimaal verwachten dat er twee Dolderman-achtige ontwikkelingen plaatsvinden, qua arbeidsplaats, om het zo maar even te zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, een aantal vragen. Toch nog even terug over, waar de heer De Wit het net over had, die arbeidsplaatsen en de maritieme invulling. Er wordt verondersteld dat er mogelijk 200 tot 250 arbeidsplaatsen mee gemoeid zouden kunnen worden. Maar hoe bewaakt u die maritieme invulling, want dat is toch wel een dingetje, in combinatie dan met die arbeidsplaatsen? Want ik heb nog eens even polshoogte ter plekke genomen. Aan de overkant van het water zit dat veevoederbedrijf. Dat haalt dat aantal arbeidsplaatsen natuurlijk never nooit, met veel verkeersbewegingen. De ambitie vind ik prachtig, maar wat is nu uw verwachtingspatroon dat daar echt maritieme invulling gaat plaatsvinden, in de zin van maakindustrie? Want dat zijn 2 nog losstaande zaken.

De voorzitter: Anders kort gezegd, hoe maakt u uw ambitie echt waar?

De heer De Wit: Ik kan niet in een glazen bol... En ik hoop dat ik er dan inderdaad bij ben. Maar hoe we dat... Ik denk dat Dolderman het mooiste voorbeeld is geweest. Is actief aangekocht door ons. Althans, via de ROM-D, diezelfde Projecten CV. En we hebben samen gekeken met ROM-D naar het uitgifteprofiel. En daar is uiteindelijk de doorschuif van Dolderman op gekomen. Dat geldt hier ook. Je hebt grip op uiteindelijk de uitgifte op het moment dat je eigenaar bent. Dan kan je eisen stellen. En dan zal je heel helder moeten gaan worden in, wat is het profiel? Welk type bedrijvigheid wil je daar en welk type banen? En uiteindelijk is dat waar de markt, via een uitgifteproces, op gaat reageren. En dan is het aan ons om ook uiteindelijk te kiezen, daar komt het eigenlijk op neer, platweg kiezen welk bedrijf uiteindelijk daar mag landen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk, u heeft nog een vraag?

De heer Oostenrijk: Ja. Omdat nu al een paar keer de case Dolderman wordt voorgesteld. Dat was natuurlijk een bijzondere situatie. Want wij wilden Dolderman daar graag weg hebben. Is er een tweede Dolderman die daar dan ook zijn plek zou kunnen vinden? Want bij mijn weten hebben we geen tweede Dolderman.

De heer De Wit: Er zijn heel veel van dit soort type bedrijven, wat we tegenwoordig refitting noemen. Ook veel bedrijven die in motortechniek zitten en die onder druk van allerlei regelgeving vooral nu de verduurzaming en nieuwe voortstuwingstechnieken... In de regio zijn er nogal wat. Noem een Koedood in Ambacht, maar ook in de jachtenbouw Slob, toeleveranciers, maar ook een Jooren schroeven. Kijken ook allemaal naar ruimte om hun bedrijfsvoering te vergroten. Dat is echt het grote knelpunt op dit moment in Nederland. Dit soort plekken, nogmaals, zijn er bijna niet. In die zin, Drechtsteden is uniek in wat we hebben, maar er zijn bijna geen plekken meer om te kunnen groeien. Dit soort bedrijven kijken hiernaar. Maar ook een aantal bedrijven van buiten de regio. Zijn bedrijven ook vanuit de regio die zeggen, misschien willen we wel doorschuiven, ook uit Dordrecht, naar dit soort plekken. En daarmee laten we op andere plekken overigens weer terrein achter, wat weer betrokken kan worden door andere watergebonden bedrijven. Dat soort ketens zitten hier wel achter. En ik ben ervan overtuigd, op dit moment in de markt is er bij deze bedrijven heel veel vraag naar dit soort type locaties. Heeft ook alles te maken met het feit dat je aan de buitenkant van de rivier, echt aan de rivierzijde, gelet op allerlei restricties, dat was ook bij Dolderman, geen schepen meer kunnen aan- en afmeren. Je komt eigenlijk wel terecht in dit soort binnenhavens.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk, uw laatste vraag voorlopig, want dan ga ik anderen het woord geven.

De heer Oostenrijk: In ieder geval een andere vraag. Het gaat even over het risicoaspect. Er wordt gezegd, we nemen een beslissing over 9 miljoen. Strikt genomen kan je zeggen, we nemen een beslissing over 15 miljoen, omdat je moet die 4 miljoen als risico en nog die ene miljoen die ook ergens in het voorstel staat, laten we zeggen, in je effect wel meenemen.

Je moet niet achteraf zeggen, we dachten dat dat 9 miljoen was, maar het zijn er 15 geworden. Maar het gaat mij om dat risico effect. En dan kom ik bij een zin, het milieukundig aangetaste terrein vraagt om nazorg voor de toekomst. Binnen het aankooptraject is veel nadruk gelegd op het verkrijgen van garanties. Wat zijn de garanties in dit geval, hard of zacht?

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Die zijn hard. Zoals het voor heel veel terreinen geldt, maar zeker voor dit terrein, omdat het heeft dienst gedaan als een werkterrein voor de afvalstort, geldt dat er ook een stuk nazorg nog op zit voor de '...' en precolaatleiding en zo. En dat soort dingen liggen er. Met de afdeling nazorg van de provincie is afgesproken dat men te allen tijde de toegang moet behouden tot dat soort nazorgvoorzieningen. En we hebben dat ook gedegen nu vastgelegd in een nazorgovereenkomst dat dat ook de bedrijfsvoering van toekomstige bedrijven die daar moeten landen in de weg gaat zitten. Dat is gewoon keurig geborgd. Maar dat geldt overigens altijd voor leidingen van TenneT en dergelijke. Die moeten natuurlijk altijd voor onderhoud, nazorg toegankelijk blijven. Dat hebben we hier keurig vastgelegd. Gecoverd in uiteindelijk ook een nazorgovereenkomst die aangehecht wordt bij de koopovereenkomst.

De heer Oostenrijk: Maar tot slot voorzitter, dit terrein is niet een gewoon terrein, want het grenst natuurlijk aan de stort, met een gigantische vervuiling. Hier vraagt de nazorg denk ik iets anders dan de nazorg waar u het over heeft van, er moeten ook nog een keer leidingen worden gelegd, et cetera. Hoe gaat de nazorg in dat hele ondergrondse traject worden?

De voorzitter: Weet u dat, mijnheer De Wit?

De heer De Wit: Misschien ook nog andere... Er zit hier iemand op de publieke tribune, ook vanuit de kant van de ROM-D. Die kan er misschien ook nog in technische zin iets over zeggen.

De voorzitter: Ik ben flexibel. Komt u maar hogerop. Als u ons kan helpen, dan vind ik het altijd fijn. Als het antwoord maar niet politiek is.

De heer Verschoor: Ik doe het even zo, als u dat goed vindt.

De voorzitter: Helemaal goed.

De heer Verschoor: In de koopovereenkomst met de provincie is vastgelegd dat, wat Niek net al toelichtte, de provincie garant staat voor de milieutechnische kwaliteit van de bodem. En in de koop- en leveringsakte is vastgelegd dat een deel van de koopsom bij de notaris in depot blijft staan, tot het moment dat uit alle onderzoeken definitief is gebleken dat het terrein conform beoogde bestemming milieutechnisch wordt geleverd. Wij maken de volledige koopsom over aan de notaris. En tot het moment dat uit alle rapportages blijkt, bodemgesteldheid is conform, pas dan wordt er volledig met de provincie afgerekend. We hebben financiële garanties.

De voorzitter: Nee, mijnheer Oostenrijk, u zei echt, dit is mijn slotvraag. Ik ben bang dat er verder vanavond niemand meer aan bod komt anders. U mag hem opsparen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, een korte opmerking, of een vraag.

De voorzitter: Een opmerking mag, maar een vraag even niet meer, want ik ga naar mevrouw Van Herwijnen zo.

De heer Oostenrijk: Kan deze toelichting toegevoegd worden aan het raadsvoorstel? Want het is een vrij essentieel ding.

De voorzitter: Kan dat, mijnheer De Wit?

De heer De Wit: Ja, dat kan zeker. Ik heb daar net iets over gezegd in de presentatie en ook in de technische beantwoording, maar dat gaan we toevoegen. Is goed.

De voorzitter: De opmerking was toch een vraag, maar voor deze keer dan. Mevrouw Van Herwijnen en daarna mijnheer Noldus. En mevrouw Van Herwijnen, bedankt voor uw geduld en sorry dat ik u over het hoofd gezien heb.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel, voorzitter. De heer De Wit gaf inderdaad al aan of hij erkende al dat er knelpunten zijn met betrekking tot maritieme en watergebonden bedrijfsvoering. En de provincie erkent dat ook. En die geven ook in hun provinciaal beleid al aan dat we dat zo veel mogelijk moeten behouden, de terreinen voor watergebonden bedrijfsvoering. Mijn vraag is, waarom houden we dan dit terrein niet in handen van de provincie en gaan we samen met de provincie op zoek naar een goede invulling van het terrein?

De voorzitter: Mijnheer De Wit, waarom blijft de provincie geen eigenaar?

De heer De Wit: Er zitten twee dingen in. De provincie is aandeelhouder van de ROM-D. Laten we dat vooropstellen. En is ook aandeelhouder van deze Regionale Ontwikkelingsmaatschappij. Je zou kunnen zeggen, de provincie ontwikkelt daarmee, ook mede samen met ons, maar doen ze niet als aparte entiteit als overheidslaag. Doen ze ook via ons ontwikkelconstruct. Ik kan daar niet meer...

De voorzitter: Ik denk dat u hier genoeg mee moet nemen, mevrouw Van Herwijnen.

De heer De Wit: En nogmaals, het terrein is van het Provinciaal Afvalverwerkingsbedrijf, van de NV. Weliswaar een 100 procent aandeelhouderschap van de provincie zelf. Maar het is uiteindelijk ook gewoon een bedrijf wat verkoopt. Het Provinciaal Afvalwerkingsbedrijf, de NV. Maar nogmaals, provincie doet ook wel mee als groot aandeelhouder, samen met Dordrecht in die Projecten CV van de ROM-D. En brengt het daarmee, via dat construct, ook weer gewoon op de markt, vanuit dat belang wat u schetst. Behoud van terreinen, zeker watergebonden, maar ook met hoge milieucategorieën.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Dank u wel, voorzitter. En dank ook voor de uitgebreide informatieve presentatie over potentieel mooie ontwikkelingen. Tweetal vragen. De eerste gaat specifiek over het aspect... De heer De Wit noemde het terugleveren aan ROM-D en het weer terugkopen met opslagen, na afdekking van het risico wat er dan zou zijn, financieel gezien. Tegelijkertijd zijn we benieuwd dan, de andere kant op wil je uiteindelijk, denk ik, ook die opslag zo laag mogelijk houden voor de verkoop aan ROM-D en de verkoop weer terug. Omdat het ook je onrendabele top aan het einde bepaalt en de erfpachtsom voor de uiteindelijke gebruiker, die weer überhaupt de bedrijfsvoeringzekerheid voor het bedrijf wat daar gaat zitten bepaalt. Ik ben benieuwd welke instrumenten we daarop zetten om de beperking van die kosten over die verschillende schijven vorm te geven. Dat is de eerste vraag, hoe we daarop sturen? En de tweede vraag is eigenlijk iets wat in een bijzin genoemd werd over energiezekerheid. Dat zou geen risico zijn, want er zat nog een energieaansluiting op. Dan ben ik toch wel benieuwd, het staat misschien een beetje buiten de orde van het voorstel, maar hoe werkt het dan? Want wanneer is dan die aansluitcapaciteit weer nodig, wetende dat bedrijven die nu aansluitingen nodig hebben nul op rekest krijgen, terwijl hier een papieren aansluiting ligt te verstoffen eigenlijk. Dat we eigenlijk netto capaciteit op het energienet beschikbaar zouden hebben. Is daar iets over te zeggen?

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Die eerste is een terechte vraag. En ik heb al weleens eerder hier ook verteld over onze uitvoeringsstructuur. Daarin zitten ook een aantal stappen, waarin we ook bijvoorbeeld een Investment Committee met deskundigen naar businesscases laten kijken. Die kijken naar de marktconformiteit. Die kijken inderdaad, zijn we als overheid niet te veel hobby's aan het bedenken, die misschien heel leuk lijken, maar wel behoorlijk wat kosten met zich meebrengen? Dat is in onze structuur geborgd. Voordat de AvA beslist over een complete businesscase, inclusief onrendabele top, nemen ze dat altijd mee in de afweging. Twee, we hebben ook gezegd, onze ontwikkeltrajecten, zeker als je risico's wil beheersen, moeten niet te lang zijn. We streven altijd tussen begin aankoop en uiteindelijk volledige herontwikkeling en uitgifte gewoon naar vijf jaar. Daarmee ook zo min mogelijk marktfluctuaties te hebben. Dat zijn elementen waar we eigenlijk proberen te borgen dat we heel zakelijk in de businesscase... En kunnen wij als overheid ook in het spanningsveld in het balanceren met ROM-D, die vooral naar de zakelijke kant van de businesscase kijkt, daar zijn ze ook goed in, dat we zorgen dat we niet te veel wensen en droombeelden gaan inbrengen. Dat dat altijd in evenwicht blijft. In het proces hebben we dat proberen op te lossen in onze constructies.

De voorzitter: Het is voor u nog niet helemaal helder, mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Daar wil ik een verduidelijkende vraag op stellen. Zou het dan ook zo kunnen zijn dat de waarde-opslag lager is bij een verkoop dan de feitelijke kosten die door die betreffende eigenaren dat net gemaakt zijn? Dat er niet met een kostenplusmodel gewerkt wordt. Maar ik hoor noemen, we werken met een businesscase, naar de waarde van de markt. Zou het dan kunnen zijn dat de kosten hoger zijn dan de waarde die wordt toegevoegd in die doorverkoopstaf?

De voorzitter: Kunt u daar chocola van maken?

De heer De Wit: Dat zou zo niet moeten zijn. In die zin zeggen wij ook, op het moment dat een bedrijf, een eindafnemer de maatregelen kan nemen, zelf kan nemen, zelf kan investeren, dan is dat voor ons ook prima. We zoeken altijd wel naar het scherpste voorstel. En wij blijven scherp in de markt. Het zou niet zo moeten zijn dat de kosten hoger zijn dan uiteindelijk... Dat het hoger in de markt wordt gezet dan de feitelijke kosten waren.

De heer Noldus: Maar dan toch andersom, voorzitter, zou het toch wel kunnen zijn dat de kosten voor de activiteiten die gedaan worden of door de gemeente in dit geval om het fiscaal bouwrijp te maken, als ik me goed herinner, zou dat kunnen zijn dat die hoger zijn dan de waarde die we toevoegen, de prijs die we ophogen richting ROM-D in de verkoop en het dat het een verlieslatend project is inderdaad. Of volgt de verkoopprijs hier sec de kostprijs plus een opslag?

De voorzitter: Kunt u alle kosten terugverdienen, is eigenlijk de vraag.

De heer De Wit: Tot op zekere hoogte wel. En mijn aarzeling zit alleen vaak in de nautische infrastructuur. En de nautische infrastructuur zijn grote investeringen die daarmee gemoeid zijn, die vaak voor een individueel bedrijf weer niet uitkomen. Als het sec zou gaan over het bouwrijp maken en de kosten die daarvoor gemaakt zouden moeten worden van gewoon het droge deel, dan handelen we daarin marktconform. En daar zit vaak de onrendabele top en de kosten en de investeringen die de gemeente zal moeten doen, maar afgezet altijd tegen... Dat zit toch wel in de nautische infrastructuur.

De voorzitter: De andere vraag over de papieren energieaansluiting. Hoe zeker is die voor de toekomstige klant, dat er energie komt? Elektriciteit in deze.

De heer De Wit: In dit geval gaat het over twee trafo 's die behouden kunnen blijven. En die lijken overgenomen kunnen worden voor het nieuwe eindgebruik. Maar ik weet niet of dat helemaal de vraag was.

De voorzitter: Mijnheer Noldus, dat vroeg ik me ook af.

De heer Noldus: Dank voor de toelichting. De vraag is ook meer, er is nu een theoretische aansluiting die wel gereserveerd is, maar niet gebruikt wordt. Terwijl er op andere plekken in de stad bedrijven energieaansluiting tekortkomen, in de wacht staan en niet feitelijk de economische doelen kunnen halen die ze willen toevoegen, omdat een energieaansluiting niet voorziet. Ik weet niet of dat binnen ROM-D of ergens past. Kunnen we daarnaar kijken om die aansluiting dan te vullen voor de tijd dat hij niet gebruikt wordt voor dit leegstaande perceel?

De heer De Wit: Ik denk dat het niet zo werkt. Hier zijn gewoon echt feitelijk twee trafo's. En het uitwisselen van overschotten en dergelijke... Natuurlijk wordt er tegenwoordig vanuit het idee van energiecorporaties lokaal gekeken nu, kunnen we gaan uitwisselen? Juridisch vraagt dat overigens ook nogal wat.

Maar Werkgevers Drechtsteden is er vrij actief in om op al die terreinen, inclusief overste Merwedehavens, dat soort modellen. Het is niet uiteindelijk de eindoplossing, maar het zal wel voor de komende tien jaar verlichting kunnen gaan bieden. Maar dat zijn trajecten waar overigens met steun ook vanuit het Ondernemersfonds per gebied in die trekkingsgebieden naar gekeken wordt. Ik weet dat op Dordtse Kil I, II wordt er volgens mij ook nu naar gekeken. Dan gaat het echt over lokale uitwisseling in specifieke gebieden. Maar het feit dat hier theoretisch een overschot zou zitten, en zet dat in op het DistriPark, zo wordt er niet gekeken.

De voorzitter: Dan ga ik naar mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Ik heb in feite twee vragen die ik zou willen stellen. Om te beginnen, ik vind het altijd wel leuk als er dit soort plannen zijn die wat creativiteit laten zien en het mes aan meerdere kanten kan snijden. Dat vind ik wel heel positief. Maar je merkt nu ook wel dat dit eigenlijk soms weer meer vragen oplevert in deze commissie. En dat was bij mij ook wel een beetje. Twee vragen. De eerste is eigenlijk ook dat stukje over de bodem, de vervuiling en mogelijk de sanering. Want er wordt gezegd, het risico ligt bij de provincie. Wat moet ik me daar precies bij voorstellen? Of heeft dat gewoon puur te maken met eventueel de kosten van de bodemsanering? Dat kan natuurlijk ook. En mijn andere vraag is... Zoals ik al zei, het is een interessant, creatief voorstel. En zeker met de connectie voor het programma Ruimte voor Banen. Maar wat is het voordeel van dat wij het doen als gemeente ten opzichte van mogelijk andere investeerders in dit plan? Dat zijn mijn twee vragen.

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Volgens mij over de bodem en de bodemgesteldheid, net zoals net de heer Verschoor namens de ROM-D al aangaf, zijn de afspraken gewoon vastgelegd dat de kosten die hiermee gemoeid zijn, en er is ook een depot en dergelijke opgenomen, maar mocht dat tot extra kosten leiden dat dat altijd voor rekening is van de provincie/PROAV als verkopende partij. Dat is vastgelegd. Tweede vraag. Moet u even de vraag herhalen.

De voorzitter: Wat is het voordeel van dat wij het...

De heer De Wit: Het voordeel daarvan, wij gemeente/ROM-D, is dat wij eigenaar worden en daarmee eigenlijk de ontwikkeling sturen. Sturing via onze ruimtelijke instrumentarium, het oude bestemmingsplannen en omgevingsplannen en dergelijke, maken dat maar tot op een zekere hoogte mogelijk. Die vertellen waar welke bedrijventerreinen in algemene zin en welke milieuzonering. Maar zeggen uiteindelijk niks over het feitelijk gebruik. Daar stuur je op die manier niet op. Dat doe je wel als je rechtstreeks aankoopt via een ontwikkelmaatschappij, waar je zelf aandeelhouder van bent. Dan stuur je feitelijk het eindgebruik wat je daar voor ogen hebt, puur vanuit je eigendomspositie. Dat is wat we eigenlijk met Ruimte voor Banen proberen te sturen eigenlijk via eigendom.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik heb nog een vraag over de bijdrage vanuit het programma Ruimte voor Banen. Want aan de ene kant, begrijp ik uit uw antwoorden, wordt dat uiteindelijk pas echt besloten als wij over de businesscase oordelen. Maar als ik het goed begrijp, worden ook de kosten van de financiering van de aankoop uit het programma Ruimte voor Banen gehaald. Is dat niet zo?

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer Van der Meer: De kapitaalkosten, bedoel ik.

De heer De Wit: De kapitaalkosten kost.

De heer Van der Meer: Dat bedoel ik. Daar versta ik de rente onder.

De heer De Wit: Dat zijn rentekosten. De rekenrente van 2 procent over de aankoopssom wordt gedekt, zolang dat de grondexploitatie niet wordt... Het project wordt geactiveerd, wordt gedekt vanuit de middelen Ruimte voor Banen. En het eerste is inderdaad waar. Er staat een pot gelabeld van 4 miljoen voor de herontwikkeling van de Merwedehavens. Dan zijn er twee grote businesscases. Peute herontwikkelen en deze.

De voorzitter: Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Dank voor het duidelijke verhaal. Ik vind het wel jammer dat die tijdlijn om te beslissen zo kort is. We krijgen aangeboden en binnen twee weken... Want volgens mij moeten we volgende week dinsdag tijdens de raadsvergadering een beslissing nemen. Anders is de provincie niet blij. Ik heb de vragen en antwoorden wel even doorgenomen. Dat maakt al veel duidelijk. Dank je wel daarvoor. We zien de potentie van het project en ook voor de nieuwe banen. Even misschien een aanvulling op de vraag van de VVD. Watergebonden gebieden zijn zo aantrekkelijk. Die zijn goed in de markt. Dan klinkt het vreemd dat je bijna een onrendabele top hebt. Zet je het dan niet te goedkoop in de markt? Maar dat ook al wordt uitgelegd dat het voornamelijk de infrastructuur is die bedrijven dan zelf niet kunnen betalen. Dat snap ik. Het Rijk heeft kort geleden de Roadmap Clean Energy Hubs gepubliceerd om de verduurzaming van de binnenvaart. Is dat het soort bedrijven waar jullie op zoek naar zijn, naar bijvoorbeeld dieselmotoren ombouwen naar waterstof, of dat soort dingen? Moet ik daaraan denken?

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Dat soort ontwikkelingen lopen vrij vaak nu mee vanuit dit type bedrijven. Koedood, Dolderman kijkt ernaar, hybride motoren en techniek. En daar lijkt vanuit het Sectorplan Maritiem vanuit het Rijk, waar ook een Rijksregiebureau op zit, over de ministeries heen... En wat ik ook al schreef, ook subsidies voor beschikbaar komen. Dat zijn de meest aantrekkelijke. Je wil eigenlijk innovatie, verduurzaming en gebiedsontwikkeling samen laten komen. Daar zoeken we wel naar. Innovatie en verduurzaming loopt vooral weer mee in onze regionale programma's op dat vlak.

De voorzitter: Ik kijk rond. Wie heeft er nog een vraag? Het blijft stil. Dan heb ik de traditionele vraag aan het slot natuurlijk. Is er nu voldoende informatie binnen bij u gekomen om een politiek standpunt te bepalen? Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik wil nog vragen stellen, denk ik, aan een wethouder voor toezeggingen of wat dan ook. Ik zou zeggen, nog een beeldvormende politieke commissievergadering.

De voorzitter: U bedoelt een oordeelsvormende vergadering, wilt u?

Mevrouw Kamphuis: Ja.

De voorzitter: Omdat u gewoon de wethouder wil kunnen bevragen op een aantal dingen. Dat is een heel simpele rekensom. Dan heeft u de steun van vijf andere partijen nodig. Dan heeft u ook, denk ik, een paar politieke vragen nodig. En ik geef er ook wel bij aan, er stond een deadline van volgende week. Die gaat u dan doorkruisen. Dat geef ik wel aan. Daar ga ik verder niet over. Daar gaat u over. Maar dat moet ik u wel meegeven.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Kan er inderdaad iets meer toelichting op die deadline worden gegeven? Daar zou ik wel behoefte aan hebben, omdat ik ook nog wel een paar vragen heb die ik eigenlijk graag aan de orde zou willen stellen.

De voorzitter: U bedoelt eigenlijk, hoe hard is die deadline nu werkelijk? Mijnheer De Wit, kunt u daar antwoord op geven?

De heer De Wit: Voor de provincie is die inderdaad hard. En ik weet dat GS, volgens mij, vorige week al de verkoop in gang heeft gezet. Een beetje inkijkje. Men heeft het ook nodig, waarvan Provinciale Staten volgens mij ook al op de hoogte is, voor financiering van aflossing van een lening met PROAV. Dit is voor hun echt wel menens daar, omdat wij ook alles op alles hebben gezet om dit voorstel nog tijdig bij u te krijgen, in ieder geval de aankoop. Dat is niet gelukt, wordt mij ingefluisterd. Excuus. Dat is het enige wat ik... Ik kan moeilijk een kijkje in de keuken en de belangen van de provincie... Dat is echt bij hun intern. Maar zij hebben in ieder geval aangegeven, voor ons is het echt wel zaak dat die voor het einde wordt afgerond.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel en daarna mevrouw Kamphuis.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Voorzitter, een voorstel. Is het dan een idee om volgende week in de gemeenteraad gewoon wat meer ruimte te bieden voor de discussie?

De voorzitter: Dat is inderdaad een optie. Hij is redelijk ongebruikelijk. Ik heb het niet zo heel vaak meegemaakt, maar het kan wel.

De heer Van der Meer: Ik zou daar ook wel behoefte aan hebben, omdat er toch ook nog wel een paar politieke vragen aan vastzitten die in elk geval op enig moment gesteld moeten kunnen worden, lijkt mij.

De voorzitter: Het is theoretisch mogelijk. Ik heb het volgens mij nooit eerder meegemaakt, maar ik ben nog niet zo vreselijk ervaren. Mijnheer Oostenrijk, wilt u daar wat aan toevoegen misschien?

De heer Oostenrijk: Ik vind het vreemd dat dat zo vreemd is, want het is de enige plek waar we het er politiek over kunnen hebben. Het is een van tweeën.

De voorzitter: Dat klopt. Maar ik bedoel, het is best vreemd en, laat ik zeggen, ongewoon om van beeldvormend in een keer naar de raad te gaan oordeelsvormend. Normaal heb je daar dan een oordeelsvormende commissie tussen. Ik zeg niet dat dat een wet van Meden en Perzen is, maar het is wel het reguliere traject natuurlijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Het zogeheten BOB-model.

De heer Oostenrijk: Maar het is het omgekeerde. Wij pogen zo flexibel als ik weet niet wat te zijn. En u tracht nu de formele weg te bewandelen, zodat er een uitkomst is dat we het in januari er ook nog...

De voorzitter: U heeft niet goed naar mij geluisterd, want ik ga u geen weg voorschrijven. Dat is aan u. Ik maak alleen de opmerking dat het enigszins ongewoon is. En die wil ik gerust nog tachtig keer herhalen, want dat is ook zo. Maar ik ga niet zeggen, ik timmer hem dicht. Dat moeten we niet doen. Dat is echt aan u. Het kan gewoon volgende week oordeelsvormend in de raad, als u een paar leuke vragen hebt. En wij zijn de baas. Zo simpel is het. U bent de baas. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Eindelijk dat iemand dat zegt tegen mij. Ik heb nog een vraag. Sorry.

De voorzitter: Hebt u een complex?

Mevrouw Kamphuis: Nee. Ik heb nog een vraag aan mijnheer De Wit. Hoe ver van tevoren wist de gemeente al dat dit te koop kwam te staan?

De voorzitter: Die vraag is beantwoord in vraag van één van de technische...

Mevrouw Kamphuis: Ik heb het niet gelezen. Vandaar.

De voorzitter: Maar misschien kunt u dat dan nog even... Want het is een heel kort antwoord. Maar ik ga dan even toch naar u kijken. Er zijn natuurlijk twee smaken. Of we zeggen gewoon deadline, zoek het maar lekker uit. Daar houden we ons niet aan. Dat is hun probleem. Maar dat lijkt me niet verstandig.

De andere optie is inderdaad volgende week bespreekstuk in de raad. En dan gaan we gewoon kijken wat ervan komt. Mevrouw van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik was benieuwd dat mevrouw Kamphuis of de heer Van der Meer al een idee hadden over de politieke vragen?

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer zeker.

De heer Van der Meer: Wat ik een belangrijke politieke vraag vind bij de afweging, of er inderdaad voldoende garanties zijn dat met name de gelden uit het programma Ruimte voor Banen worden besteed voor het soort banen en het soort banen opleveren wat we willen hebben? Die vraag zou ik wel aan de orde willen stellen.

De voorzitter: Mijnheer Noldus heeft ook een vraag.

De heer Noldus: Voorzitter, want die vraag die de heer Van der Meer stelt, dat klinkt me als een wat technischer vraag eigenlijk. Die zou op zich in aanloop naar de raadsbehandeling denk ik gesteld en beantwoord kunnen worden. Het zou mij een goed ding waard zijn. Ik snap dat het ongebruikelijk is en dat we normaal gesproken de procedure zouden volgen om in januari oordeelsvormend met elkaar te spreken. Maar in een proces waarin je samenwerkt met partners, met medeoverheden die ook ambities hebben om gezamenlijk iets te doen, zou ik zeggen, laten we op zijn minst dit volgende week in de raad behandelen. Waarbij het mij nog niet helemaal duidelijk is hoe we dat dan zouden moeten doen qua besprekingsvorm. Of dat echt een politieke bespreking nog vereist. En zo ja, met welke politieke vraag dan?

De voorzitter: Want de vraag van de heer Van der Meer was niet zo heel politiek, vond u. Dat kan. Maar hij kan hem nu proberen politieker te maken. En daarna ga ik naar de andere kant.

De heer Van der Meer: De vraag of in het voorstel voldoende garanties zitten voor. Dat woord voldoende geeft aan dat het een politieke vraag is.

De voorzitter: Kun je in ieder geval wel een mening over hebben. Dat is waar. Mevrouw Pichel, u had nog iets?

Mevrouw Pichel: Voorzitter, ik wilde toch nog even een opmerking meegeven. En dat staat helemaal los van het feit of dat ik dit wel of geen goed plan vind. Want ik bedoel, ik zei, ik ben best nog gecharmeerd van bepaalde creativiteit. Maar toch de termijn die we ervoor hebben en dan zeggen, maar het is de provincie die de druk legt. De provincie is het ook niet vreemd dat gemeenteraden natuurlijk gewoon een behandelproces hebben. Ik vind hem heel makkelijk om te zeggen, maar zij willen het. Ze zijn er heel goed van op de hoogte dat wij beslismodellen hebben en dat daar tijd voor nodig is. Ik vind hem iets te makkelijk. Wil niet zeggen dat ik er niet aan mee wil werken, maar ik wil hem toch even hier neergelegd hebben.

De voorzitter: We hebben in ieder geval nu nog tijd genoeg om daarover te praten, want we hebben nog 25 minuten. Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, we kijken naar de provincie. Maar kan de heer De Wit me nog meer toelichten over het moment dat het aanbod bij de gemeente op de burelen is gekomen en het feit dat we er nu over spreken? Want het lijkt me toch stug dat de provincie pas eind november of daaromtrent met zijn verhaal is gekomen. Los even van alle gesprekken in de afgelopen jaren die erover zijn gegaan. Ik vind het iets te kort door de bocht om nu naar de provincie te kijken.

De voorzitter: Mijnheer De Wit. Het antwoord van vraag één dat is al langer. Dat is redelijk vaag.

De heer Oostenrijk: Dat is geen antwoord.

De voorzitter: Kunt u een technisch antwoord geven, mijnheer De Wit?

De heer De Wit: Het loopt al een tijd. Grote belangen mee gemoeid. We hebben daar vanuit onze structuur behoorlijk hard aan getrokken om de boel op gang te brengen, laat ik dat zeggen. Ook vanuit de provincie grote belangen. En er moest veel onderzoek aan ten grondslag liggen, ook vanuit hun kant zekerheden. En dat neemt vaak lange tijd met zich mee. Wij hebben in ieder geval vanuit onze kant ons opperste best gedaan om zo snel mogelijk dit proces te doorlopen en snelheid te betrachten. Taxaties, onderzoeken in gang zetten, Omgevingsdienst, TAUW, wat ik ook aangeef, bodemgesteldheid laten onderzoeken. Wij hebben alles op alles gezet, zoals we dat ook op andere locaties doen.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk en daarna mijnheer Van der Spoel.

De heer De Wit: Het is een heel algemeen antwoord.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, dat snap ik allemaal. Maar u mag zich ook beseffen dat u ons voor het blok zet om binnen een week in feite tot besluitvorming te komen.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Misschien een verhelderende vraag. Of althans dat we het wat makkelijker maken. Ik denk dat de heer Oostenrijk, die vraagt ernaar, hoelang speelt dit al? Dan snap ik dat dat een heel lang aanloopp proces heeft gehad. Wanneer zei de provincie, het moet voor 31 december? Ik denk dat daar eigenlijk het om te doen is. Want er moet een keer een mailtje zijn binnengekomen of een belletje. En dat is eigenlijk wat iedereen hier wil weten.

De voorzitter: Is dat een vraag die simpel beantwoord kan worden?

De heer De Wit: Even uit mijn betrokkenheid. Denk ik, en ik kijk ook even met een schuin oog hier naar de tribune, ongeveer een half jaar geleden is dat erop gekomen. Een half jaar, na de zomer, rond de zomer. Wij willen nog voor het einde van het jaar de boel rond hebben.

De voorzitter: Dan komen er meer vragen, denk ik. Ik sta u toe als u ons kan helpen, dan bent u iedere keer bij de microfoon welkom.

De heer Verschoor: Heel kort. Ik heb u net uitgelegd dat we met de provincie best wel stevig hebben moeten onderhandelen om met name het bodemrisico goed afgedekt te krijgen. En dat hebben we eigenlijk best wel lang in moeten zetten om het bij de provincie ook helder te krijgen. U vraagt nu wel iets van ons. U vraagt van ons kort draaien. Maar dat betekent dat daar in de risicosfeer voor ons ook iets tegenover mag staan. En dat heeft best wel lang geduurd voor we met de provincie akkoord hadden op die constructie met die delen van de koopsom die we in depot laten staan. En dat heeft ertoe geleid dat we eigenlijk pas kort geleden tot een definitief uitonderhandeld voorstel zijn gekomen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Nu luisterend wat er gebeurd is, was het dan ook niet voorstelbaar geweest dat wij een tussenrapportage hadden gekregen? Want dan hadden we ons kunnen voorbereiden op hetgeen wat zou komen.

De voorzitter: Dat is wel bijna weer politiek, denk ik. Die vraag zou ik maar eventjes passeren, want ik denk niet dat u daar antwoord op moet geven. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter.

De voorzitter: En daarna mijnheer Stolk. Daarna mevrouw Kamphuis.

De heer Wringer: Misschien is het een idee om de wethouder te vragen voor een respijt tot de eerste raadsvergadering volgend jaar. En misschien wil de provincie daar wel aan meewerken, gezien de korte tijd die wij hebben.

De voorzitter: Dat is zeker een optie, denk ik. Mijnheer Stolk, ik had u daarna.

De heer Stolk: Ik zit het aan te luisteren. En uiteindelijk is er, vind ik, toch wel een goede uitleg gegeven aan datgene wat er moest gebeuren. En het gaat eigenlijk om in ieder geval een krediet van 9 miljoen beschikbaar te stellen. En ik denk dat dat eigenlijk de vraag is. Want voor de rest is het eigenlijk wel heel duidelijk geweest. Mijn vraag is, als wij in de debatraad erover gaan praten of dat besluit dan tegengehouden wordt? Of is het toch dat wij gewoon zeggen, die 9 miljoen transactie moet doorgaan? Maar dat wij niet gecharmeerd zijn van hoe het proces gelopen is. Maar dat is altijd.

De voorzitter: Bijna altijd.

De heer Stolk: Aan de andere kant heb ik het gevoel dat ze hun stinkende best hebben gedaan. In dit geval zeg ik, moeten we niet gewoon het als hamerstuk door doen.

De voorzitter: Dat is een alternatief voorstel. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik ben het met mijnheer op het hoekje eens. En niet als hamerstuk.

De voorzitter: Mijnheer Stolk of mijnheer Wringer.

Mevrouw Kamphuis: Sorry. Maar niet als hamerstuk. Want het is elke keer op het allerlaatste moment, dan maar hameren. Zo werkt het niet, lijkt mij.

De voorzitter: Mensen, wij moeten de knoop doorhakken. Er zijn denk ik twee smaken, want voor hamerstuk proef ik niet veel sympathie. Ik denk, of wij zeggen gewoon deadline, jammer dan, maar we gaan hem oordeelsvormend, dat wordt dan begin januari, agenderen. En dan kan hij in januari ergens, de 23ste, in de raad.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: 4 februari zelfs. Of we gaan hem volgende week gewoon oordeelsvormend in de raad doen. Ik denk dat dat de mogelijkheden zijn. Mijnheer Stolk, een laatste opmerking nog.

De heer Stolk: Als u zegt, we gaan het volgend jaar in de vergadering... Dan wil ik echt een uitspraak horen dat het geen gevolgen heeft voor de gemeente.

De voorzitter: Die krijgt u denk ik niet, die garantie. Die kan mijnheer De Wit namens de provincie niet geven, want daar werkt hij volgens mij niet. Die garantie hebben we niet. Wij nemen gewoon dan een risico. Daar moet u zich van bewust zijn.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk en daarna mijnheer Van der Spoel.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, we hebben vragen gesteld. We hebben wat gewisseld met elkaar, want daar kwam het natuurlijk wel een beetje op neer. Ik heb niet kunnen proeven dat hier zoveel, laten we zeggen, meningsverschillen zitten die er zouden toe leiden om nog eens een keer een oordeelsvormende commissievergadering erop los te laten. Want in feite krijgen we dan een soort van bevestiging of toelichting van de wethouder. En dan zeg ik in dit geval, laat dat dan maar in de raad gebeuren.

De voorzitter: En u zegt eigenlijk, dat kan volgens mij in een kort debat. Mijnheer Van der Spoel, was dat ook wat u ongeveer wilde zeggen? Dan ga ik gewoon nu aan u vragen, gaan we dit stuk volgende week oordeelsvormend in de raad behandelen? Ik zie heel veel mensen knikken. Er hoeven maar zes te knikken, want dan hebben we een meerderheid. Dan is dat bij deze besloten. Een enigszins politieke vraag is er geformuleerd. Ik ga dan al wel vast namens de burgemeester de oproep doen, hou u een beetje in volgende week. Ga ik zeker doen. Ik denk dat ik niet de woordvoerder

zal... Hoewel, dat zou nog weleens kunnen. Maar dan neem ik dat ook mee. 2 minuten moet genoeg zijn. Dat denk ik ook. Dan is dat bij deze besloten. Dan over de politieke vraag van mijnheer Van der Meer. Weet u hem nog, mijnheer Van der Meer? Mark, lees hem nog een keer voor. En daarna mevrouw Pichel nog.

De heer Den Boer: Ik heb hem zo opgeschreven. Zit er in het voorstel voldoende garantie dat het het soort banen oplevert die we willen hebben?

De voorzitter: Prima. En mevrouw Pichel.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Mag het? Ik wilde hier toch... Zeker omdat we er zo weinig over hebben kunnen debatteren, dat ik hem niet alleen zou willen beperken tot die politieke vraag, maar gewoon tot het stuk en de vragen.

De voorzitter: Ik vind het prima, als u maar binnen de 2 minuten blijft. En de VSP mag gewoon gelijk stemmen, want als het een hamerstuk... Mijnheer Stolk, dat mag?

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ik zou me ook niet willen beperken tot de bewoording die de griffier net heeft geuit, als het alleen maar zou gaan om de banen. Het gaat om meer.

De voorzitter: Dat is goed. U heeft gewoon 2 minuten. En het is aan de burgemeester om erop te letten dat u die niet overschrijdt. En daar is hij best goed in. Ik dank u allen. In het bijzonder ook Niek de Wit en met zijn assistent van ROM-D. En dan vraag ik... Als u uw naam nog even in de microfoon... Dan kan dat in het verslag toegevoegd worden dat u een waardevolle gast was.

De heer Verschoor: Mijn naam is Otto Verschoor van de ROM-D.

De voorzitter: Otto Verschoor van ROM-D.

De heer Verschoor: Mijn ouders waren niet zo creatief.

De voorzitter: Helemaal goed. Voor degenen die niet straks hier bij de bibliotheek weer zitten, vraag ik vriendelijk als u weggaat of u uw afval en uw bordje mee wil nemen. Als u toch hier blijft, laten we de bordjes staan, dan kan er ook niet iemand anders stiekem gaan zitten. En ik dank u voor uw inbreng. Het was een genoeglijk uurtje, denk ik. En we hebben best stappen gezet. Toch?

6. Beschikbaar stellen van een krediet voor de Aankoop Bibliotheek Groenmarkt 153 – Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Struijk
Raadsgriffier: De heer Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouders: Wethouder M. Burggraaf

Overige aanwezigen: dhr. De Wit, dhr. Verschoor

De voorzitter: Beste mensen, wij zijn hier bijeen voor het raadsvoorstel Aankoop Bibliotheek Groenmarkt 153. En dit is, net als daarnet, een beeldvormende technische sessie. Ik heet u allen hartelijk welkom. Ik zie wat bekende gezichten. Ik mis er ook een. Die is stiekem weggegaan. Ik ga ook welkom heten uiteraard weer Niek De Wit. En hij heeft ook wederom een assistent bij. Heeft die hier ook mee te maken? Dat mag je niet zeggen. Laten we voor het verslag ons eerst maar weer eventjes netjes voorstellen. En deze keer ga ik, en dat is mijn gewoonte altijd als ik meer vergaderingen voorzit, linksom in plaats van rechtsom.

De heer De Wit: Nog een keer. Nog steeds Niek de Wit, programmamanager Economie.

De heer Verschoor: Nog steeds Otto Verschoor van ROM-D.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk, CDA.

De heer Stolk: En Leo Stolk van de VSP.

De heer Wringer: Op dat hoekje, oftewel Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke Van der Meer, GroenLinks.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Leen Struijk. En ik ben uw zeer serieuze commissievoorzitter vanavond. We gaan ook met een heel serieuze aangelegenheid aan de slag. Ik heet ook nog welkom achter mij de publieke tribune en de mensen die thuis meekijken of meeluisteren. En dat zullen vast een paar biebmedewerkers zijn, denk ik zomaar. Korte toelichting, de Agendacommissie besloot vorige week het raadsvoorstel beeldvormend te agenderen, zodat nog een nadere toelichting gegeven kan worden op zaken, zoals de financieringssystematiek, de risico's en de uiterste beslistermijn. Voor ons inmiddels een begrip geworden, denk ik. Ik ga het woord geven aan, wederom, Niek De Wit met het, ik noem het maar, vervolg van zijn presentatie.

De heer De Wit: Als het goed is, zitten er inderdaad een aantal parallellen in. Weer een korte inleiding. Volgens mij, de meesten kennen dit pand wel. Het markante pand met het rijksmonument De Gulden Os aan de voorzijde, linkerpand ertegenaan. En natuurlijk aan de achterkant een flink deel wat er later aan vast is gebouwd in de jaren 80. Dit sla ik over. Spreekt voor zich. We zetten hierin vooral op de binnenstad, strategische panden grip te krijgen. En daarmee ook op het uitgifteprofiel. Aankoop bibliotheek. Dit schakeert natuurlijk heel erg ook met de visie op de binnenstad. Het versterken van je kernwinkelgebied, het toekomstbeeld, zoals u ook Slijpen aan de Diamant heeft vastgesteld. Bibliotheek 3.000 meter. Flink pand. Grote achterstulp, wat ik net al eigenlijk aangaf, van ongeveer 1.500 vierkante meter over begane grond en de verdieping. En een schakelpunt Groenmarkt naar de Visstraat, echt het onderdeel van het kernwinkelgebied, waar we het aanbod willen versterken. U weet, bibliotheek is van zins om intrek te gaan nemen in het toekomstige Dordthuis '26. En zal ook deze locatie verlaten. Vanuit onze opgave grip krijgen, dit soort plekken structuurversterking toevoegen is voor ons zaak, menen wij vanuit onze agenda om ook dit pand te kopen. En daar, vergelijkbaar op het proces wat ik net schetste, maar dan was dat echt vanuit de regionale Projecten CV met kapitaalbreng van gemeenten en provincie, hebben wij hier natuurlijk eerder dit jaar ook een regionaler fonds vooropgezet. Een binnenstadfonds, dat risicodragend ook de herontwikkeling kan vormgeven. Ook hier geldt, aankoop via de gemeente, omdat de gemeente is vrijgesteld van die vermaledijde, zou je kunnen zeggen, OVB van 10 procent. Wat natuurlijk ook een behoorlijke impact is op de businesscase. En ook hier geldt, aankopen via de gemeente en herontwikkelen. En nu het besluit wat voorligt, is puur de aankoop die marktconform is getaxeerd op 3,4 miljoen, kosten koper. En iets minder natuurlijk exclusief kosten koper. Misschien nog even de plaatjes erbij, de plattegronden erbij. De meesten zullen het wel kennen, denk ik. Onderste gedeelte overal natuurlijk, het rijksmonumentale deel, achterkant.

Daar ziet u ook het grijze gedeelte wat er later tegenaan is geplakt en met de gang. Andere gebouw, het grijzige doet meest... Het bovenste gedeelte, overigens een vrij nieuwe pand ook, met gewoon een gevel die ervoor is geplaatst. De witte gevel met stuc pleister ertegenaan. Voor ons van belang om ook regie uiteindelijk te hebben op het gebruik. Katalysator, wat ik net al aangaf. En we zien inmiddels ook veel interesse van lokale beleggers in de Visstraat. Inmiddels is het pand, bijvoorbeeld, wat we kennen als oud bioscoop pand, ook overgenomen. Daar zijn nu ook hele mooie plannen voor. En wat je ziet, het zijn bijna altijd combinaties met stukje commercieel en wonen op de verdieping, ofwel aan de achterkant. Dat zijn een beetje... Echt de multifunctionele gebouwen. Het is prominent gezichtsbepalend, kan ik erover zeggen. Dat heb ik denk ik net ook al gedaan. En waar we naar op zoek zijn, is ook wel een afzetbaar product. Ook hiervoor geldt, geen luchtfietserij moet uiteindelijk ook na herontwikkeling een profiel hebben waarvan de markt ook zegt, daar kunnen wij ook een belegging van maken. Er ligt een concept businesscase klaar. Daar zijn drie scenario's globaal in verkend vanuit ROM-D. En nogmaals, dat is het traject met een businesscase die door de AvA van die lokale structuur uiteindelijk ook vastgesteld moet worden, waar dan ook weer de afweging op de onrendabel top bijdrage vanuit de reserve voor de binnenstad, die gelabeld is op 4 miljoen. Herontwikkeling naar een hotelfunctie, integraal, eigenlijk het complete pand, maar gaat even uit van het behoud van het bestaande gebouw. Ook aan de achterzijde. Die is doorgerekend, technisch, door de ROM-D. Daar kan denk ik Otto misschien nog weleens iets meer over zeggen. Herontwikkeling naar een commerciële publieke voorzijde, echt het rijksmonumentale deel, met aanvullend wonen aan de achterkant, waarbij je uit zou kunnen gaan bijvoorbeeld van sloop en nieuwbouw en nieuwe kwaliteit kan toevoegen. Wat misschien ook wel weer past bij de kwaliteit van de hofjes en de bierbrouwerij die aan de achterkant zit, of de Stadsbrouwerij. Een andere, u raadt het denk ik al, ook herontwikkeling naar commerciële voorzijde met aanvullend wonen en naar achter bouwen. En waarbij je uitgaat dat je het oude gebouw aan de achterkant behoudt en cosmetisch vooral aanpakt en daar wooneenheden in realiseren. Uiteindelijk zal ook later hier weer de afweging door u als raad gemaakt moeten worden op basis van de onrendabele top bijdrage, die wordt ingeschat, en de commerciële uitgangspunten uit een van deze ontwikkelscenario's. En nogmaals, die moeten worden vastgesteld. Bibliotheek heeft een uitdrukkelijke wens. En dat heeft ook alles te maken met het feit dat zij zekerheid willen hebben over de koopsom, gelet op de investering en de exploitatiebijdrage in het Dordthuis, om begin januari te laten transporteren. Beetje hetzelfde verhaal als bij de provincie. Hier moet ik eerlijkheidshalve ook wel bij zeggen, dit traject is veel later pas opgestart hoor. Hebben we intensief met elkaar opgetrokken, bibliotheek en wij. Was men overigens ook van zins. Natuurlijk is hier, voor dit soort panden, interesse vanuit de markt. En heeft men dat beeld natuurlijk ook wel. Afspraken hebben we in voorbereiding in ieder geval over ook terughuren van het Dordthuis. Op het moment dat het pand overgedragen zou worden in eigendom hebben we afspraken gemaakt dat zij tot het moment van inhuizing in het Dordthuis, laat ik maar even zeggen medio '26, in ieder geval het pand kunnen terughuren, tegen een aantrekkelijker tarief, wat we ook al ieder geval in de businesscase van de ROM-D hebben opgenomen. En nogmaals, de uitwerking van de BuCa staat al in de steigers, maar moet nog zeker echt wel verfijnd gaan worden. BuCa, businesscase, excuus.

En het besluit van de AvA en daaraan voorafgaand ook weer het Investment Committee, met externe deskundigen die ook echt iets van de businesscase, alvorens AvA besluit. En AvA, nogmaals, is in dit geval alleen de gemeente Dordrecht, over puur de aankoop en de onrendabele top beschikbaarstelling. Of de onrendabele tops beschikbaarstelling, moet ik zeggen. Moet nog genomen worden. Een beetje hetzelfde verhaal als waar we het net over hadden. Besluit raad over de onrendabele top op basis van het ontwikkelprofiel later. Nu sec het voorstel tot aankoop. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Wit. Ik ga kijken. En ik zie wederom de heer Oostenrijk als eerste zwaaien.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, eerst maar even over de aankoopsom. De heer De Wit heeft gezegd, die is marktconform getaxeerd. Dat kan je natuurlijk op verschillende manieren bekijken, want de marktconformiteit wordt mede bepaald straks tot de gebruiksmogelijkheden. En heeft al, dat was dan voor mij weer nieuw, in ieder geval nu gezegd, aan de achterkant denken we aan woningbouw. Dat is in ieder geval alweer een nieuw dingetje. Maar het blijft even de vraag, en die vraag kan ik nu niet stellen, omdat die zijn namelijk deels politiek, wat wenst het college te gaan doen met dat gebouw? Want daar heb ik nog wel wat politieke vragen over, die die marktconformiteit beïnvloeden en anderzijds het kostenaspect beïnvloeden. Want als je aan het gebouw gaat morrelen voor andere doeleinden, dat kost per definitie ook geld. In deze vergadering heb ik eigenlijk niet zoveel te melden.

De voorzitter: Dan zijn we gauw klaar. Dan ga ik naar de volgende, want het is een goed gebruik om beeldvormende vragen te stellen tijdens een beeldvormende sessie.

De heer Oostenrijk: Graag nog een toelichting op die marktconformiteit.

De voorzitter: Mijnheer De Wit of mijnheer Verschoor, dat mag ook hoor.

De heer Verschoor: Ik hoop niet dat u het mij kwalijk neemt dat ik even in dit kader het lastig vind om te bepalen wat wel en geen politieke vraag is. Het enige wat ik wel kan aangeven, dat we uitgaande van de scenario's, zoals die net ook in de presentatie stonden, dat we die drie scenario's alle drie hebben laten taxeren. En dat de koopsom op dit moment is berekend op het voorkeursscenario van het college. Al heb ik nu al het idee dat ik een beetje richting een politiek antwoord ga, wat ik misschien niet moet doen.

De voorzitter: Want u hebt nog niet gezegd wat het voorkeursscenario is. En dat moet u ook maar niet doen.

De heer Verschoor: Dan moet ik hier nu stoppen. Maar in ieder geval, u heeft gelijk, de taxatiewaarde wordt natuurlijk bepaald door wat je met het pand gaat doen. En het ene programma levert daarin meer op dan het andere. En de drie scenario's zijn alle drie gewaardeerd.

De voorzitter: In de presentatie.

De heer Verschoor: In de presentatie.

De voorzitter: De een na laatste dia. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Eventjes ook voor de duidelijkheid, voor de businesscase komt u nog naar de raad? Klopt dat dan? Daar wordt de uitwerking van die drie scenario's... En dan is er waarschijnlijk ook gesproken met andere partners als bijvoorbeeld de Rijksdienst en dergelijke?

De heer De Wit: Rijksdienst heeft hier geen rol, om het zo maar even te zeggen. Maar de drie ontwikkelmodellen worden verder verfijnd inderdaad en leiden zo mogelijk tot de onrendabele top. En die komen uiteindelijk inderdaad ook wel weer terug hier aan tafel om daarover te besluiten.

De voorzitter: Die staan los van het wel of niet kopen.

De heer De Wit: Dat staat los van puur de aankoop die eigenlijk nu voorligt.

Mevrouw Van Herwijnen: Toch nog graag eventjes, voorzitter. Ik bedoelde eigenlijk met Rijksdienst, voor het Cultureel Erfgoed gedeelte. Maar die komt waarschijnlijk wel dan al aan bod om te kijken welke van de drie scenario's hun het fijnste vinden, of niet?

De heer Verschoor: Die komen aan bod in het kader van de vergunningsaanvraag, helemaal aan het einde van het proces. Op het moment dat je je voorkeursscenario hebt uitgewerkt, dan hoort daar ook de afstemming met de Monumentendienst en dat soort instanties bij. U heeft wel gelijk.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik vind het ook een lastige, want net als bij die vorige casus moeten we nu beslissen over een aankoop voor een bepaald bedrag, terwijl we eigenlijk nog niet zicht hebben op wat er met dat pand gaat gebeuren. Er zijn drie scenario's. Er is zelfs een voorkeursscenario. Maar we zouden bij wijze van spreken ook al raad kunnen vinden dat het een gebouw moet zijn wat een publieke functie gaat krijgen, vanwege de locatie waar het op ligt en om andere overwegingen. Dan krijg je weer een heel ander verhaal. Het technische verhaal is me wel duidelijk. Maar om daar nu ja of nee tegen te zeggen, dat vind ik nog best lastig.

De voorzitter: Ik denk dat wij ook nu nog geen ja of nee zeggen. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Zoals ik de presentatie goed begrijp, blijft de buitenkant de buitenkant en er wordt niks aan de voorkant veranderd? Echt helemaal niks?

De heer De Wit: Het Rijksmonument De Gulden Os blijft De Gulden Os. Ik denk dat vooral het vraagstuk ligt, wat doe je met de jaren 80 aanbouw van 1.500 vierkante meter aan de achterkant?

Ik wil er wel bij zeggen, er zijn natuurlijk voor dit soort objecten veel gegadigden in de markt, die natuurlijk een andere afweging vaak maken dan wij maken. Vooral kijken naar de commerciële mogelijkheden en ontwikkelmogelijkheden. En daarmee vaak ook gaan naar een bepaald type woningbouw, die uiteindelijk je ontwikkelopbrengst verhoogt. Wij proberen natuurlijk wel nadrukkelijk als een soort publieke ontwikkelaar, samen met de gemeente, op een andere manier te kijken naar een invulling waarvan wij denken dat dat kwaliteit toevoegt en ook passend is binnen het door u vastgestelde toekomstbeeld voor de binnenstad. En daarbij hoort inderdaad ook, wat de heer Van der Meer ook aangaf, dat in ieder geval de voorkant, en dat hebben wij destijds ook in het begin van het proces met de bibliotheek wel aangegeven, om met hen in onderhandeling te komen. Want ik ben ervan overtuigd dat andere partijen best wel meer zouden kunnen betalen. Om in ieder geval te kunnen borgen dat het wel een maatschappelijk publieke functie behoudt en dat het wel openbaar blijft. Dat is wel onze insteek natuurlijk. Dat betekent niet altijd maximalisering van je ontwikkelopbrengst, want dan ga je waarschijnlijk naar de woningbouw zoveel mogelijk. En dat willen we nadrukkelijk niet.

De voorzitter: Een tipje van de sluier is opgelicht. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik snap dat het college het wil kopen en de regie in eigen handen wil houden. Het is natuurlijk een mooi pand. We besluiten niet vandaag over 3,4 miljoen. Maar aangezien ze het 8 januari willen weten, besluiten we wel volgende week, want er is anders geen raadsvergadering meer. Ik zie de heer Oostenrijk zijn hoofd schudden.

De voorzitter: Bent u een vraag aan het stellen, mijnheer Wringer?

De heer Wringer: Ik denk, misschien krijg ik een interruptie van mijnheer Oostenrijk.

De voorzitter: Maar dat is niet gebruikelijk bij een technische sessie dat iemand een vraag aan het stellen is en dat halverwege die vraag er dan een interruptie komt. U moet gewoon een vraag stellen aan een van de mensen hier, lijkt mij.

De heer Wringer: Uitstekend.

De voorzitter: En mijnheer Oostenrijk krijgt straks wel weer een beurt.

De heer Wringer: Die 3,4 miljoen is natuurlijk veel geld. Maar het pand is natuurlijk ook waard, wat u zegt, de marktpartijen willen misschien meer betalen. Er bestaat natuurlijk ook een kans dat de ontwikkeling helemaal niet doorgaat. Geen 1 van die 3 projecten. En dat het over 2, 3 jaar op de dispositielijst staat, misschien wel voor 4 miljoen. Dan verdienen we er ook nog wat aan. Is dat ook een realisatie die zou kunnen?

De voorzitter: Mijnheer De Wit, is dit een optie dat we het niet verkopen en een poosje later met winst?

De heer De Wit: Waardevermeerdering. Volgens mij nemen dan ook de exploitatielasten alleen maar toe. Onderhoudskosten die je zeker bij monumentaal vastgoed... Ons model is er echt wel op gericht om zo snel mogelijk te kopen en herontwikkeling in uit te geven. Juist omdat het gaat nu goed natuurlijk met de waardeontwikkeling van dit soort panden, maar we weten niet hoe dat over een jaar is. Kan anders zijn. Het zijn ingewikkelde panden ook wel. Dat weten we ook. Wij blijven er altijd op insteken om zo snel mogelijk de boel in ontwikkeling te brengen. Niet om iets op de dispositie te zetten en lang in beheer te houden zonder dat het een functie heeft. Dat willen we nadrukkelijk niet.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk, had u een vraag aan... Of mijnheer Wringer nog?

De heer Wringer: Als ik kijk naar de Wereldwaag, die staat natuurlijk ook op de dispositielijst, al heel lang, en daar gebeurt ook maar niks mee. Ik ben bang dat dadelijk dit ook zo'n pand wordt wat lang leegstaat en niks mee gebeurt. Dat zou ik zonde vinden.

De voorzitter: Maar dat is geen vraag, denk ik. Mijnheer Oostenrijk, had u een vraag aan mijnheer Wringer of aan hier?

De heer Oostenrijk: Een vraag aan de heer Wringer. Want hij stelt in zijn eerste zin...

De voorzitter: Maar dat moeten we volgens mij niet doen, want dan zijn we een soort debat aan het houden. En dit is een beeldvormende technische sessie.

De heer Oostenrijk: Maar een vraag ter verheldering.

De voorzitter: Maar zelfs dat, volgens mij, past niet bij een beeldvormende technische sessie. Ik ga gewoon even lekker streng zijn, want ik zie alweer drie andere vingers.

De heer Oostenrijk: Dan een andere vraag. Dan rechtstreeks aan de heer De Wit.

De voorzitter: Goed zo. Dat mag.

De heer Oostenrijk: Er zijn een aantal ontwikkelperspectieven. In de vorige raadsperiode is er een heel leuk initiatiefvoorstel geweest van de architect Andries Lugten van Lugten Malschaert, over het maken van een doorsteek. Die mis ik in de opties, omdat dat namelijk... En dan zit je al bijna op het politieke vlak. Maar ik probeer hem nu maar toch zo technisch mogelijk in te steken, omdat dat namelijk een heel ander gevolg heeft voor het project. Laten we zeggen, hoe moet ik dat initiatief nu taxeren? Want ik kan me nog voorstellen dat toen de raad daar behoorlijk positief over was, omdat dat namelijk het sterke punt heeft, ik leg het maar even uit, dat het...

De voorzitter: Eerlijk gezegd heb ik liever dat u een korte technische vraag stelt.

De heer Oostenrijk: Ter verheldering. De doorsteek was dan dat je vanaf de Visbrug, ik noem hem maas even zo, naar de...

De heer De Wit: Tolbrugstaat. Dat was de rechtstreekse lijn...

De heer Oostenrijk: Naar het verlengde. Oftewel een directe verbinding naar het historisch havengebied. Dat was het sterke van het verhaal. En mijn vraag is, is dat nu van tafel of is het nog een optie?

De voorzitter: Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Toevallig inderdaad dat ik die plannen van de heer Lugten ken inderdaad. Was een doorbreek langs de achterzijde. En dan via de brouwer zo die kant op. Uitgangspunt is hier wel, en daar hebben we ook met stedenbouw over gezeten, het is de unieke kans om die achterstulp... Om daar iets mee te gaan doen en kwaliteit toe te voegen. De toegang te vergroten. Want die is nu ook via de Vleeshouwersstraat kruip-door-sluip-door. Dit is wel de mogelijkheid om daar in ieder geval een plan op te ontwikkelen. Want je hebt ook hier weer dan het eigendom. Maar alles heeft ook zijn zo'n kostprijs, om het zo maar even te zeggen. En daarom zeg ik ook, dit soort modellen kunnen allemaal uitgewerkt worden. Daar zit een grote maatschappelijke waarde, denk ik, ook aan vast. Maar dat zal uiteindelijk ook zeker meegenomen moeten worden in de businesscase uitwerking en hier ook terug op tafel. Maar nogmaals, dan heeft dat wel een afweging die door u te maken is, of u ook bereid bent om daarop te investeren? En dan weet ik niet of die investeringen, want daar moeten meer ingrepen worden gedaan, en dan kom je op nog meer vastgoedposities, of dan de 4 miljoen onrendabele top financiering, die we op dit moment vanuit Ruimte voor Banen voor de binnenstad beschikbaar hebben, afdoende is. Maar het zijn zeker scenario's die de moeite waard zijn om mee te nemen. Om in ieder geval daarin een bijdrage in zijn gedachtegoed te leveren. Laten we dat op voorhand stellen.

De voorzitter: Ik ga naar de heer Laban. Daarna mevrouw Pichel. Daarna mijnheer Noldus.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Even een hele andere vraag. In het voorstel staat dat de 3,4 miljoen wordt... Of dat die kan worden omgezet naar een structurele subsidiebijdrage voor de bibliotheek. In het voorstel staat dat die 3,4 miljoen, zo heb ik het begrepen in ieder geval, als het anders is dan hoor ik dat van u graag, voor 12 jaar zou kunnen gelden. Maar dat de gemeente het liefste een zekerheid wil hebben voor 15 jaar. En dat leidt tot een onrendabele top. Als ik het helemaal goed begrepen heb. Kunt u daar wat meer over uitleggen. En hoe zit het dan precies met die 3 jaar die de gemeente wil hebben, die 15 jaar en die 12 jaar die er beschikbaar is?

De voorzitter: Dat kunt u vast, denk ik.

De heer De Wit: Laten we vooropstellen, vanuit onze ontwikkelstructuur doen wij vooral een voorstel op de aankoop en herontwikkeling van de achterblijvende locatie. Er wordt inderdaad ook met het bestuur van de bibliotheek en de Raad van Toezicht gesproken, in de relatie tot het toekomstig Dordthuis, waar wij eigenaar van worden. Ik heb begrepen dat ten opzichte van inderdaad 2020, wanneer u ook bent meegenomen in die afspraken toen, dat nu gesproken wordt in plaats van 12 jaar naar 15 jaar huur.

En dat er nu wel met de bibliotheek op dit moment ook gekeken wordt, misschien is er wel een voor jullie financieel gunstiger afspraak te maken dan eenmalig een koopbedrag over te maken van 3,4 miljoen. Maar zouden we het misschien in een jaarlijkse exploitatiebijdrage kunnen gieten, waarop geïndexeerd wordt en dergelijke, in plaats van nominaal in 1 keer af te rekenen. Dat soort gedachten wordt nu nog met hen over gesproken. Waar men wel nu belang aan hecht, is dat men zekerheid in ieder geval krijgt dat de koopsom gestand wordt gedaan. Dat geeft hun ook houvast, na de investering die men als toekomstige huurder in het Dordthuis zal moeten plegen. Maar ik moet eerlijk zeggen, de afspraken tussen Dordthuis enerzijds en het ambtelijk apparaat wat daarbij betrokken is en anderzijds de bibliotheek, het bestuur, staan wij wat verder vanaf.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Net als de heer Wringer kan ik me ook heel goed voorstellen dat de gemeente hier echt heel erg geïnteresseerd is en ook wil sturen op wat er dan in het pand komt. Die snap ik.

De voorzitter: Gaat u maar door hoor.

Mevrouw Pichel: Alleen in dat verband weet ik niet of ik er zo zeker van moet zijn dat de gemeente dit dan ook moet doen. Andere investeerders kunnen dit natuurlijk net zo goed doen. Dan neigt dit natuurlijk naar een politieke keuze die we straks moeten maken. Alleen ik wil even kijken, wat zijn dan de argumenten voor die politieke keuze? Daar ben ik heel nieuwsgierig naar. Want we kunnen alle kanten op gaan, maar wat maakt dat ik voor zou moeten stemmen dat wij dit als gemeente moeten doen? En een ander punt is daar ook bij... En dat heeft ermee te maken dat een tijdje geleden hier best wel wat gesprekken zijn geweest, ook toen ons poortgebouw, het Bellevue, te koop kwam te staan. En dat onze vorige burgemeester heeft gezegd, maar we hebben eigenlijk het beleid om juist van panden af te komen in plaats van aan te schaffen. Hebben we dat veranderd?

De voorzitter: Ik denk dat dat een hele politieke vraag is.

Mevrouw Pichel: Blijkbaar is het niet aan ons gevraagd. Er is al een keuze gemaakt. Daar zit volgens mij geen politieke grondslag aan verder.

De voorzitter: Maar ik denk dat we mijnheer De Wit overvragen als hij daar antwoord op moet geven. Volgens mij is dat echt heel politiek. Maar die is er niet. Die zult u even moeten opsparen, denk ik.

Mevrouw Pichel: Maar mijnheer De Wit krijgt toch opdrachten? Want hij gaat toch niet voor niks zo'n plan uitwerken. Daar zit toch ergens gewoon al dan beleid achter wat niet een politieke verandering is geweest?

De voorzitter: Mijnheer De Wit, u mag een technisch antwoord proberen te geven, maar laten we het niet politiek doen, in ieder geval. U mag ook gewoon zeggen dat het eigenlijk niet kan.

De heer De Wit: Weet ik ook niet wat de afweging is geweest om daar niet een actieve positie te pakken en dat inderdaad gelijk aan de markt over te laten, Dudok in dit geval. Punt.

De voorzitter: Ik was er al bang voor. Je eerste vraag, of u haar technische argumenten kan geven om een politieke keus te maken.

De heer De Wit: Ik wil vooropstellen, het betekent niet dat wij hiermee het uiteindelijk ook zelf gaan ontwikkelen. Wij maken het plan en wij stellen de uitgangspunten vast, op basis waarvan de markt het zou kunnen aankopen. En afhankelijk van de keuze die we maken, of het een, ik zeg maar, Andries Lugten plan wordt, dat is een duur plan, om het zo maar even te zeggen, stelt u uw onrendabele top bijdrage beschikbaar. Maar het kan uiteindelijk nog steeds gewoon de markt worden. Dat is het model. Een ontwikkelende partij, een belegger het liefst, met een lange termijn horizon die zegt, ik neem het in exploitatie. Ons model is er niet op gericht, nogmaals, om het te kopen en het daarmee ook zelf in belegging of op de vastgoedportefeuille te houden als gemeente. Wij willen het wel weer de markt opbrengen. Maar wel op basis van de uitgangspunten die wij mee te geven hebben, die uiteindelijk misschien een deficit opleveren op een normale zakelijke businesscase op basis van hetgeen het bestemmingsplan nu mogelijk maakt. Ik hoop dat dat duidelijk is.

De voorzitter: Een aanvullende vraag, mevrouw Van Herwijnen?

Mevrouw Van Herwijnen: Ja. Toch eigenlijk ook wel eventjes in combinatie met de vorige vergadering die we hebben gehad. Als dat toch eventjes mag, voorzitter?

De voorzitter: Hangt ervan af wat u gaat zeggen.

Mevrouw Van Herwijnen: Want wat ik het gevoel krijg, is dat we als gemeente panden of gronden gaan aankopen om te krijgen wat we willen. Terwijl ik dacht altijd dat de ruimtelijke plannen daar het grondslag voor was om te bepalen wat we willen. Dat zetten we in ruimtelijke plannen. Waarom gaan we nu dingen iedere keer aankopen om te krijgen wat we willen? Dat gevoel krijg ik nu. Kunt u dat gevoel bij me wegnemen?

De voorzitter: Mijnheer De Wit, ik ben heel benieuwd. Kunt u dat?

De heer De Wit: We kunnen ruimtelijk heel veel. We kunnen aangeven waar we winkels, detailhandel willen. We kunnen aangeven waar we woningbouw willen. Maar we kunnen niet aangeven wat voor type winkels dat worden, om het zo maar even plat te zeggen. En natuurlijk probeer je, dat is ook een paralleltraject wat we nu via de VvE, een collectieve vastgoedeigenaar in de binnenstad, ons Binnenstadsbedrijf aan het doen zijn, om met elkaar brancheringsprofielen vast te stellen. Daar willen we dat type winkel. Daar willen we die functies concentreren.

Een soort collectief eigenaarschap te ontwikkelen. Maar als gemeente heb je niet zo heel veel sturingsmogelijkheid rechtstreeks op wat voor type invulling of wat voor type winkel of wat voor type café. Dat is heel moeilijk. Je zal dat alleen maar kunnen doen via ook eigendomspositie. En dan is even de vraag, vinden we deze locatie in die zin belangrijk genoeg, gelet op de ligging, gelet op de omvang? Het rijksmonument wat het is.

De voorzitter: Dank u wel. Een aanvullende vraag? Dan mag u hem stellen.

Mevrouw Pichel: De aanvullende vraag. Want ik hoor wat de heer De Wit zegt. En ik snap, er zit ook logica in. Maar ik bedoel, waarom zouden wij als gemeente dat zo willen beïnvloeden? Waarom zouden we de markt de markt niet laten? En wie zegt dat wij daar zoveel verstand van hebben wat dan uiteindelijk die beste keuze is wat het zou moeten zijn? Het gaat heel diep. En nogmaals, ik snap echt wel de ambitie. En ik vind het ook eigenlijk wel heel interessant. Maar in de beantwoording denk ik, er is ook nog een markt en er zijn ook nog andere goede ideeën en investeerders. Waarom de voortrekkersrol?

De voorzitter: Technische reden waarom wij kopen en het niet aan de markt overlaten? Is daar een technische... Het mag alleen maar technisch zijn. Maar dat gaat niet waarschijnlijk. Nee hoor. Ik ga naar mijnheer Noldus, want ik denk dat dit inderdaad heel politiek is. Ik begrijp hem. En ik ben heel nieuwsgierig naar het antwoord. Maar ik denk dat we het hier niet te horen krijgen. U mag straks, mijnheer Van der Meer. Ik ga eerst naar mijnheer Noldus, want die zit al heel lang in de wachtkamer.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Vanuit de wachtkamer de vraag. Een gevaar op de voorkeursscenario's, de heer De Wit gaf aan, op de voorkeursscenario is gekeken... Of de variant erin eigenlijk is gekeken naar de taxatie en de waarde. Is daar ook voor die scenario's al een technische toets gedaan of is dat nog iets wat in een later stadium gaat gebeuren? Omdat we an sich als gemeente best wel wat uitdagingen hebben met bijvoorbeeld verduurzaming vastgoed. Dat loopt aardig in de papieren, maar dat is ook technisch af en toe best een opgave en niet altijd alles haalbaar. Is dat iets wat in dit stadium zit of wat na dit besluit, in het vervolg gaat komen?

De voorzitter: Dat vind ik mooi, technische toets.

De heer Verschoor: Ik vergeet mijn microfoon. Dat was een hele technische vraag. U heeft in de presentatie net gezien, er zijn een aantal scenario's de revue gepasseerd die de aanleiding vormen om hier inderdaad nu zelf als gemeente een stap in te zetten. In de uiteindelijke businesscase worden die scenario's tegen elkaar afgezet en worden ze ook financieel vertaald. En op basis daarvan wordt enerzijds programmatisch een afweging gemaakt, dit is iets, maar dat is een beetje een politiek thema, wat beleidsmatig past. En vervolgens ook gekeken, en hoe verhoudt zich dat dan tot een verdedigbare onrendabele top bijdrage? In de businesscase wordt een aansluiting gemaakt tussen het programma en de financiële consequenties daarvan.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een vraag van mijnheer Noldus, denk ik.

De heer Noldus: De vervolgvraag dan is, is de technische haalbaarheid van het pand om daar bepaalde invulling aan te geven, ook qua duurzaamheidseisen en andere eisen die er zijn, iets wat nu al gedaan is of is dat iets wat nog volgt in de nadere uitwerking?

De voorzitter: Mijnheer Verschoor.

De heer Verschoor: In de presentatie heeft u net gezien, er zijn drie scenario's afgewogen. Waarvan eentje was, je kunt ook kijken of dat je het programma wat je graag gerealiseerd ziet in de bestaande achterbouw wil hebben. En die is onder andere technisch heel ingewikkeld. Die afweging zit inderdaad in de businesscase. Die vindt u daarin terug.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dat sluit nog even aan op de discussie over, waarom willen we het kopen als gemeente? Om meer invloed op de bestemming te kunnen hebben, begrijp ik, dan je alleen met het bestemmingsplan, zoals dat vroeger heette, omgevingsplan heet dat nu, kunt doen. Dat snap ik. Maar het is tegelijkertijd, begrijp ik, het uitgangspunt dat het liefst op zo kort mogelijke termijn weer aan iemand verkocht wordt of aan meerderen. Maar als het een hotel wordt of commercie in een deel van het gebouw, dan krijgt dat een andere eigenaar. En wat hebben we dan daarna nog als gemeente voor speciale invloed daarop? Is de optie om op een of andere manier daar meer greep op te krijgen per definitie uitgesloten. Of zou je ook kunnen zeggen, dit is zo'n locatie van publiek belang dat we daar als gemeente meer grip op willen?

De voorzitter: Mijnheer De Wit. Ik denk zomaar dat u het antwoord wel weet.

De heer De Wit: Er zijn verschillende opties. En in het verleden heeft de gemeente zich daar ook wel wat vaker mee bediend. En dat zijn bijvoorbeeld kettingbedingen die eronder worden gelegd. Dat het voor een bepaalde functie alleen gebruikt mag worden. Of dat als het weer verkocht wordt, dat het eerst aan de gemeente aangeboden moet worden, marktconform. Dat soort elementen kunnen. En wat je natuurlijk in ook veel andere steden kent, en waar we voorzichtig ook een beetje naar aan het kijken zijn, krijgen we een aantal marktpartijen zover dat zij ook naar een stadsherstelfonds, zoals we die in het verleden kenden, met vooral vanuit het voortouw woningbouwcorporatie op de sociale opgave, maar in Rotterdam zie je het inmiddels ook op andere type functies, om mijn publiek karakter daar... Er zijn partijen in de stad, beleggers met een betrokkenheid bij de stad ook, die zeggen, misschien moeten we daar weleens naar gaan kijken en moeten we meer een maatschappelijk rendement gaan hanteren van 2 procent in plaats van normaal commercieel bij private investeerders van 7 procent. Dat zijn methodes, maar dan zoeken we het ook weer gelijk in de structuur. Maar die kettingbedingen zijn zeker wel zaken die je hieronder moet gaan leggen, zodat je altijd zekerheid hebt dat het... Je verkoopt het. En het wordt hier doorverkocht aan een andere. En het verwatert. Dat kan je daarin gewoon keurig ook wel regelen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de heer De Wit zei, dat zit in de businesscase, de uitkomst van die drie varianten. Zo heb ik het in ieder geval proberen te verstaan. Maar wij kennen die niet. Wat maakt het uit of we voor een van die drie varianten kiezen in de financiële uitkomst?

De voorzitter: Dat is een hele goede vraag. Mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Een beetje hetzelfde verhaal als bij de Derde Merwedehaven. De businesscase moet inderdaad nog echt uitgewerkt worden. Er zijn al scenario's. En die hebben allemaal hun prijskaartje, om het zo maar even te zeggen. Het moet eerst naar de AvA, volgens ons model, en vooraf voorzien van een advies van de Investment Committee, voordat het uiteindelijk hier ook weer terugkomt. Het is een beetje hetzelfde repeterende verhaal.

De heer Oostenrijk: Laten we zeggen, een eventuele keuze voorkeur voor een bepaald scenario, een van die drie of een van de vier, er zou ook nog eentje bij kunnen, dat wordt dan later vertaald in een businesscase, waarover we dan ook nog weer een keer besluitvorming gaan nemen. Even over toch die bestemming. En de eerste was die hotelfunctie. Daar hebben we natuurlijk niet zulke prettige ervaringen mee als het gaat om het succes in de ontwikkelingen. Er werd al straks iets genoemd. Maar de Berckepoort is ook zo'n leuk voorbeeld.

De voorzitter: Wat wilt u precies gaan vragen?

De heer Oostenrijk: Wat is, laten we zeggen, de voorkeur voor een van die drie scenario's als het gaat om de grootste kans op ontwikkeling?

De voorzitter: Probeer u het maar, mijnheer De Wit.

De heer De Wit: Commerciële publieksfunctie aan de voorzijde. Woningbouw aan de achterzijde. Maar dat ontslaat ons niet om meerdere modellen goed door te rekenen. Elk model heeft zo'n prijskaartje.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Is er iemand die nog een technische vraag heeft? Zo niet, dan... Mijnheer Noldus, even aandacht alstublieft, want er komt nu een belangrijk moment. Dan ga ik namelijk vragen, u heeft geen vragen meer, eigenlijk is het antwoord automatisch al ja, heeft u voldoende informatie verzameld? Wilt u nog een oordeelsvormende bespreking? Dan heb ik vijf knikkers nodig. En dan zitten we weer met die deadline. Dan is dat een oordeelsvormende vergadering in januari. Dat zou het normale zijn en dan 4 februari in de raad. Wie is daarvoor? Eén, twee, drie. Dat is niet genoeg. De tweede optie, die gooi ik er ook in, hamerstuk één. Mevrouw Jager, u mag niet smokkelen. U bent van dezelfde partij. Ik ben nog wakker. De derde optie, het is geen elegante, maar we zouden weer kunnen zeggen, we gaan deze oordeelsvormend in de raad doen. Wie is daarvoor? Ik zie er één, twee. Ik zie ook hier geen meerderheid. Mijnheer Van der Meer, kom eens met een wijze...

De heer Van der Meer: Ik sta daar inderdaad, in die zin, hetzelfde in. Als die deadline even hard is als waar we het net over hadden, dan moeten we het inderdaad op dezelfde manier doen. Maar dat is de vraag, hoe hard is die deadline?

De voorzitter: Dat is een hele goede vraag.

De heer Van der Meer: Want dat zou ik het meest elegante vinden om toch een oordeelsvormende bespreking erover te hebben.

De voorzitter: Dan heeft u ook alvast nagedacht over een politieke vraag?

De heer Van der Meer: U gaat mij veel te snel, voorzitter.

De voorzitter: Mag u nog even over denken. Dan krijgen we eerst van mijnheer De Wit nog, denk ik, een technisch antwoord op de vraag, hoe hard is de deadline? Want hier is in ieder geval de provincie niet in het geding.

De heer De Wit: De bibliotheek is een zelfstandig orgaan, om het zo maar even te... Het is een zelfstandige stichting. Daar hebben we geen vinger in de pap. Zij hebben zelf een afweging te maken. Zij vinden het belangrijk om begin januari... Volgens mij hebben ze nu ook zelfs... 8 of 6, in ieder geval rond die koers. Die druk leggen zij erin. Snap ik ook wel. Maar nogmaals, hoe hard is dat? Dat is hun eigen afweging. Dat weet ik niet. Ik weet wel, nogmaals, als men nu zou zeggen, wij verkopen het aan een andere gegadigde, dan staat hen dat wel vrij. Maar er zit altijd een verbinding natuurlijk weer met de toekomstige huiseigenaar, verhuurder, het Dordthuis. Dat speelt natuurlijk denk ik ook wel mee in hun afweging hoe hard dat je het spel speelt.

De voorzitter: Dat nemen wij ook zeker mee, denk ik. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Bibliotheken zijn misschien wel een zelfstandige entity, maar ze zijn ook wel afhankelijk van 3,5 miljoen euro subsidie per jaar. Ik wil ik maar even meegeven.

De voorzitter: Ik denk dat dat een nuttige hint is, die overigens voor de meesten niet nodig zou zijn. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, ik stak net mijn handje op. Wat ons betreft, kan het een hamerstuk zijn. Ik wil wel voorstellen als we het gaan bespreken, ook toch wel te betrachten hier wat tempo in te halen. Als we 5 februari gaan besluiten over een voorstel wat we half november hebben gehad, vind ik dat ook eerlijk gezegd lastig uit te leggen aan alle partijen daaromheen. Terwijl we het volgens mij prima ook in de agenda volgende week kunnen bespreken. Daar hoeven echt geen drie uur met elkaar stil te staan over alle vraagstukken. We hoeven hier denk ik ook geen vijf oordeelsvormende commissies voor te hebben. Ik zou echt willen opteren, richting de uitstraling die we naar onze partners en de stad hebben, om hier dan toch tijdig over te besluiten. En dat volgende week dan oordeels- en besluitvormend in de raad te doen. Sluit ik me daar aan, bij de handjes die daarvoor opgestoken zijn, die ik net niet heb gedaan.

De voorzitter: U noemde zelfs eventjes hamerstuk.

De heer Noldus: Voorzitter, ik stak daarnet mijn handje op voor een hamerstuk. Maar dat was het niet. Ik ben nu geneigd mijn hand op te steken voor het bespreekstuk volgende week. En daar breek ik hier een lans voor.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, hier. We gaan nu een gewoonte maken dat we geen besluitvorming hebben. Ik verzet me ertegen. Heel simpel. Er is geen harde deadline. Er is een wens van de bibliotheek om dat zaakje op 8 januari te regelen. Maar er gebeurt niets als dat een maand later gebeurt.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is uw recht om u daartegen te verzetten. En het is ook uw recht om die mening te hebben. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: De heer Oostenrijk formuleert het als de wens van de bibliotheek, maar het is ook nadrukkelijk een wens van de gemeente, volgens mij. En dat belang hebben we hier ook te dienen. En daar is snelle besluitvorming in ons voordeel, als we daar regie op willen hebben. En als we daarop wachten, is niet gegeven dat dat zo is.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk, een kort weerwoord.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de tekst luidt, deadline. De Stichting Bibliotheken AanZet wenst uiterlijk 8 januari de koopovereenkomst gesloten te hebben. Daar staat geen enkel aspect bij dat de gemeente dat ook vindt. Het is een wens. En laten we het daarbij houden, tekstueel. Het is een wens van de bibliotheek. En ik heb al gezegd, er zitten genoeg nog vragen die politiek van aard zijn. Die moeten gewoon ordentelijk in een commissievergadering aan de orde komen.

De voorzitter: U krijgt nog een kans om daarop te reageren. En daarna mevrouw Kamphuis.

De heer Noldus: Om daarop te reageren. Want op zich terecht wat de heer Oostenrijk stelt. En tegelijkertijd hebben we ook net gehoord dat het de bibliotheek ook vrij staat om te verkopen aan anderen in die tussentijd. Als ze niet bediend worden in het verzoek om op 6 januari de overdracht te hebben, ligt er misschien wel een paar dagen later een ander bod van de andere partij voor.

De voorzitter: Even goed. Dat mag mijnheer Noldus ook gewoon op voren brengen. Prima. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik ben ook van mening, net zoals mijnheer Oostenrijk, dat we gewoon langdurig van tevoren dit moeten weten. Dat we voldoende bewijs... Maar in dit geval zeg ik, doe schriftelijke vragen stellen, zodat we volgende week antwoorden hebben, dat we gewoon kunnen praten 2 minuten en dan besluiten.

De voorzitter: In ieder geval opteert u ook voor oordeelsvorming volgende week in de raad. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Oostenrijk, want zo staat het niet in het stuk. Ik vind echt dat we de kans moeten krijgen als commissie om dit gewoon te behandelen. Of, en dat is nu terugkijken, maar dat kan niet meer, waarom hadden we vandaag dan niet dingen in een beeldvormende vergadering gedaan en aansluitend dan nog oordeelsvormend? Want dan hadden we de politieke vraag die we hadden gewoon nog even in de commissie kunnen stellen. Dan gaan we maar door tot 23.00 uur. Een stukje planning, laten we dat in ieder geval goed doen.

De voorzitter: Dat is helder. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ik sluit me ook aan bij mijnheer Oostenrijk. Het gaat er eigenlijk om dat, de bibliotheek weet al jaren dat ze naar het Dordthuis gaan. En nu hebben we ineens verschrikkelijke haast. En ik geloof het ook wel dat ze graag duidelijkheid willen hebben, maar ik denk dat die ene maand geen probleem moet opleveren.

De voorzitter: Dat is uw mening. Prima. Ik ga gewoon even het rijtje af. Mevrouw Van Herwijnen, sluit u aan bij mijnheer Oostenrijk of bij mijnheer Noldus?

Mevrouw Van Herwijnen: Ik neig toch meer naar het voorstel van de heer Noldus. Ook omdat we toch al een dergelijk voorstel op de agenda hebben staan. Plak deze er gelijk, net als de presentatie, achteraan.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, u ook, of bij mijnheer Oostenrijk?

De heer Van der Meer: Ik sluit mij aan bij de heer Noldus. Dit probleem lijkt mij minder ingewikkeld dan een Derde Merwedehaven.

De voorzitter: Mijnheer Laban.

De heer Van der Meer: Wat dat betreft, geen probleem.

De heer Laban: Voorzitter, ik had al eerder gezegd dat ik voorstander was van dit voorstel. Ik denk dat mijnheer Noldus het uitstekend geformuleerd heeft. En ik sluit me daarbij aan.

De voorzitter: Dan hebben we denk ik al een meerderheid. Maar mijnheer Wringer, u mag ook nog even uw mening geven.

De heer Wringer: Dank u, voorzitter. Ik stak net mijn hand op bij een hamerstuk. Ik sluit me nu ook aan bij de heer Noldus.

De voorzitter: Dan besluiten we bij deze dat het volgende week als besprekstuk in de raad komt. 2 minuten spreektijd. Ik denk dat we, net als bij de vorige vergadering, moeten besluiten dat het vrij is om over het voorstel te praten, mits u binnen de tijd blijft. Maar daar zorgt de burgemeester wel voor.

Ik dank u hartelijk voor uw inbreng en de wijze van vergaderen. Ook de heren hier links van mij bedankt en de mensen achter me, dat ze zo rustig geweest zijn.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: De politieke vragen moeten later ingestuurd worden, of zo?

De voorzitter: Volgens mij gaat het gewoon als algemeen bespreekstuk.

Mevrouw Van Herwijnen: Algemeen.

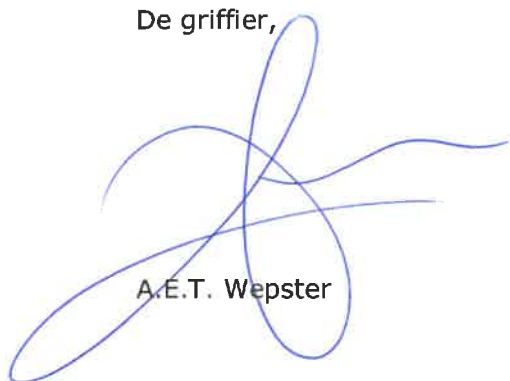
De voorzitter: En staat gewoon het stuk... Maar wel binnen 2 minuten. Maar als u een leuke politieke vraag heeft, is die van harte welkom.

Mevrouw Van Herwijnen: Nee, dank u wel.

De voorzitter: En kan hij alsnog schriftelijk ingediend worden. Jammer dat u zo antwoord. Wilt u allemaal uw bordje en dergelijke meenemen en ook glazen, flessen, chipszakken en dergelijke. Dank u.

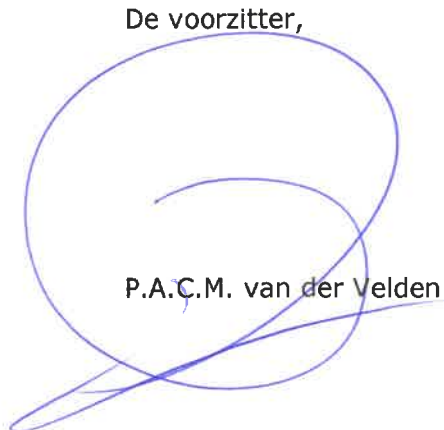
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 4 februari 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

P.A.C.M. van der Velden

